

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH SYMBOLS

Kreska (-) - zjawisko nie wystąpiło.

Dash (-) - magnitude zero

Zero (0) - zjawisko istniało w wartościach mniejszych od 0,5.

Zero (0) - magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit

Kropka (.) - zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.

Dot (.) - data not available or not reliable

Znak x - wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.

Sign x - not applicable

„w tym” - oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.

„of which” - indicates that not all elements of the sum are given.

WAŻNIEJSZE SKRÓTY MAJOR ABBREVIATIONS

tys. = tysiąc

thous. = thousand

mln = milion

mln = million

zł = złoty

zł = zloty

szt = sztuka

pcs = piece

kg = kilogram

kg = kilogram

dt = decytona

dt = decition

t = tona

t = tonne

ha = hektar

ha = hectare

l = litr

l = litre

hl = hektolitr

hl = hectolitre

PKD = Polska Klasyfikacja Działalności

PKD = Polish Classification of Activity

CN = Scalona Nomenklatura

CN = Combined Nomenclature

PKWiU = Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług

PKWiU = Polish Classification of Products and Services

SITC = Międzynarodowa Standardowa
Klasyfikacja Handlu

*SITC = Standard International Trade
Classification*

EFTA = Europejskie Stowarzyszenie Wolnego
Handlu

EFTA = European Free Trade Association

**Przy publikowaniu danych GUS - prosimy o podanie źródła
When publishing CSO data – please indicate the source**

Opracowanie publikacji

GUS, Departament Rolnictwa
i Gospodarki Żywnościowej

kierujący

Barbara Domaszewicz -
zastępca dyrektora Departamentu
Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej

opracowanie

Elżbieta Ziółkowska -
naczelnik wydziału
Gospodarki Żywnościowej

wykresy

Magdalena Borejko

Projekt okładki

Zakład Wydawnictw Statystycznych

ISSN 1507-9449

Publikacja dostępna na <http://www.stat.gov.pl/>

PRZEDMOWA

Opracowanie “Produkcja i handel zagraniczny produktami rolnymi w 2007 r.” jest publikacją, w której syntetycznie ujęto informacje o produkcji, przetwórstwie i handlu zagranicznym produktami rolno-spożywczymi.

Publikacja składa się z 3 części: uwag metodycznych, uwag analitycznych ilustrowanych wykresami i części tabelarycznej. W uwagach metodycznych omówiono podstawowe definicje, pojęcia oraz grupowanie produktów i wyrobów. Ze względu na szeroki zakres prezentowanych danych ograniczono się do podstawowych pojęć. W uwagach analitycznych przedstawiono krótką analizę zmian zachodzących w poziomie produkcji, przetwórstwie i handlu zagranicznym w latach 2005 - 2007, z uwzględnieniem wybranych grup produktów rolnych. W części tabelarycznej zaprezentowano informacje w ujęciu wartościowym i ilościowym o produkcji rolniczej, produkcji wyrobów przemysłu spożywczego, podaży, spożyciu oraz imporcie i eksporcie produktów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego. Zaprezentowano również dane o imporcie i eksporcie według grup krajów.

Publikacja została opracowana w Departamencie Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej przy wykorzystaniu materiałów uzyskanych z Departamentu Przemysłu i Departamentu Handlu i Usług.

Dyrektor Departamentu
Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej
Marek Osiński

Warszawa, listopad 2008 r.

PREFACE

The publication “Production and foreign trade of agricultural products in 2007” is a publication in which information was synthetically included on production, manufacturing and foreign trade of agricultural products.

This publication consists of three parts: methodological notes, analytical notes illustrated with graphs and a tabular part. In the methodical notes the basic definitions, terms and groupings of products and goods were described. Due to the wide scope of the data presented the description was limited to the basic terms. In the analytical notes a short analysis of changes in production, manufacturing and foreign trade in the years 2005-2007 is presented, including selected groups of agricultural products. In the tabular part information was presented in terms of value and quantity, relating to agricultural output, food products, supply, consumption, imports and exports of products of plant and animal origin. The data on imports and exports were also presented according to groups of countries.

This publication has been elaborated in the Agriculture and Food Economy Division by use information from the Industry Division and from Trade and Services Division.

*Director of the Agriculture
and Food Economics Division
Marek Osiński*

Warsaw, November 2008

SPIS TREŚCI

CONTENTS

	Tab.	Str.
Przedmowa	x	3
<i>Preface</i>		
Spis treści	x	5
<i>Contents</i>		
Uwagi metodyczne	x	7
<i>Methodological notes</i>		
Uwagi analityczne	x	18
<i>Analytical notes</i>		

CZĘŚĆ TABELARYCZNA

TABLE PART

Produkcja rolnicza (ceny bieżące)	1	31
<i>Agricultural output (current prices)</i>		
Globalna i towarowa produkcja roślinna (ceny bieżące)	2	31
<i>Gross and market crop output (current prices)</i>		
Przeciętne ceny ważniejszych produktów roślinnych.....	3	32
<i>Average prices of major crops</i>		
Zbiory głównych ziemiopłodów	4	33
<i>Crops production</i>		
Skup ważniejszych produktów roślinnych.....	5	33
<i>Procurement of major crops</i>		
Przychód i rozchód zbóż podstawowych i ziemniaków.....	6	33
<i>Resource and use of basic cereals and potatoes</i>		
Przychód i rozchód warzyw i owoców	7	34
<i>Resource and use of vegetables and fruit</i>		
Wartość produkcji sprzedanej wyrobów przemysłu spożywczego (ceny bieżące)	8	34
<i>Value of sold production of food industry products (current prices)</i>		
Produkcja ważniejszych wyrobów przemysłu spożywczego (pochodzenia roślinnego).....	9	35
<i>Production of major food industry products (plant - origin)</i>		
Podaż wybranych towarów konsumpcyjnych (pochodzenia roślinnego)	10	35
<i>Supply of major consumer goods (plant - origin)</i>		
Import i eksport produktów pochodzenia roślinnego według sekcji i działów nomenklatury CN	11	36
<i>Import and export of plant-based products by sections and chapters of CN nomenclature</i>		
Import i eksport ważniejszych towarów rolno-spożywczych (pochodzenia roślinnego) według nomenklatury CN	12	37
<i>Import and export of major plant - origin agricultural products by CN nomenclature</i>		
Spożycie niektórych artykułów konsumpcyjnych (pochodzenia roślinnego) na 1 mieszkańca	13	37
<i>Consumption of selected consumer goods (plant - origin) per capita</i>		

Globalna i towarowa produkcja zwierzęca (ceny bieżące)	14	38
<i>Gross and market animal output (current prices)</i>		
Produkcja ważniejszych produktów (pochodzenia zwierzęcego)	15	38
<i>Production of major products (animal - origin)</i>		
Przeciętne ceny ważniejszych produktów zwierzęcych.....	16	39
<i>Average prices of major animal products</i>		
Skup ważniejszych produktów zwierzęcych.....	17	40
<i>Procurement of major animal products</i>		
Produkcja, import, eksport i spożycie mięsa, tłuszczów i podrobów	18	40
<i>Production, import, export and consumption of meat, fats and pluck</i>		
Przychód i rozchód mleka	19	42
<i>Resource and use of milk</i>		
Wartość produkcji sprzedanej wyrobów przemysłu spożywczego (ceny bieżące)	20	42
<i>Value of sold production of food industry products (current prices)</i>		
Produkcja ważniejszych wyrobów przemysłu spożywczego (pochodzenia zwierzęcego).....	21	43
<i>Production of major food industry products (animal - origin)</i>		
Podaż wybranych towarów konsumpcyjnych (pochodzenia zwierzęcego)	22	44
<i>Supply of major consumer goods (animal - origin)</i>		
Import i eksport zwierząt żywych i produktów pochodzenia zwierzęcego według sekcji i działów nomenklatury CN	23	44
<i>Import and export of livestock and animal products by section and chapters of CN nomenclature</i>		
Import i eksport ważniejszych towarów rolno-spożywczych (pochodzenia zwierzęcego) według nomenklatury CN	24	45
<i>Import and export of selected animal – origin agricultural products according to CN nomenclature</i>		
Spożycie niektórych artykułów konsumpcyjnych (pochodzenia zwierzęcego) na 1 mieszkańca	25	45
<i>Consumption of selected consumer goods (animal - origin) per capita</i>		
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące).....	26	46
<i>Retail sales (current prices)</i>		
Obroty handlu zagranicznego wyrobami przemysłu spożywczego i produktami rolnictwa (ceny bieżące)	27	46
<i>Foreign trade turnover of agricultural and consumption products (current prices)</i>		
Import i eksport tłuszczów, olejów i przetworów spożywczych według sekcji i działów nomenklatury CN	28	47
<i>Import and export of fats, oils and prepared foodstuff products by section and chapters of CN nomenclature</i>		
Import i eksport żywności i zwierząt żywych według grup krajów według sekcji SITC (ceny bieżące).....	29	48
<i>Import and export of food and live animals by groups of countries and SITC sections (current prices)</i>		
Import i eksport napojów i tytoniu według grup krajów według sekcji SITC (ceny bieżące).....	30	49
<i>Import and export of beverages and tobacco by groups of countries and SITC sections (current prices)</i>		

UWAGI METODYCZNE

Zamieszczone w publikacji informacje dotyczące **działalności rolniczej** w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności do której są zaliczane, opracowano **metodą rodzaju działalności**.

Produkcję rolniczą scharakteryzowano za pomocą podstawowych mierników, tj. produkcji globalnej, w tym końcowej i towarowej produkcji rolniczej.

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- **produkcję roślinną**, tj. surowe (nie przetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku),
- **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego - stada podstawowego i obrotowego) do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego - stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach. Od 2004 r. w wartości produkcji towarowej uwzględniono naliczone za dany rok płatności uzupełniające do powierzchni upraw m. in.: chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na paszę.

Przy ustalaniu produkcji rolniczej przyjęto

w cenach bieżących:

- dla skupu, spożycia naturalnego oraz przyrostu pogłowia zwierząt gospodarskich -
- ceny skupu płacone przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od producentów rolnych (bez podatku od towarów i usług),
- dla sprzedaży targowiskowej - ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach,
- dla zużycia produkcyjnego i zapasów produktów roślinnych - ceny skupu pomniejszone o 5%,

w cenach stałych:

- od 1993 r. ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej - ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji - średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2006 r. - z lat 2005 i 2006.

Wielkość **produkcji** zarówno **roślinnej** jak i **zwierzęcej** opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych oraz szacunków.

Dane o produkcji **żywca rzeźnego** obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

Dane o produkcji **mleka i jaj** dotyczą odpowiednio mleka krowiego i jaj kurzych. Dane o skupie mleka dotyczą mleka krowiego.

Informacje o **skupie produktów rolnych** dotyczą ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze prowadzące skup produktów rolnych bezpośrednio od producentów.

W publikacji prezentowane są dane o skupie:

- **zbóż podstawowych** dotyczą dostaw pszenicy, żyta, jęczmienia i owsa (łącznie z mieszkankami zbożowymi) oraz pszenżyta do punktów skupu, a także do mieszalni pasz, gorzelni,
- **ziemniaków** - dotyczą dostaw do punktów skupu, jak również dostaw do gorzelni, płatkarni i suszarni,
- **żywca rzeźnego** (bydła, cieląt, trzody chlewnej, owiec, koni i drobiu) - dotyczą tylko zwierząt rzeźnych (łącznie z żywcem skupowanym na eksport), bez skupu zwierząt hodowlanych,
- **trzody chlewnej** - nie obejmują prosiąt i warchlaków.

Dane o ilości i wartości **produkcji wyrobów przemysłu spożywczego** zamieszczone w publikacji **opracowane zostały metodą wyrobów**.

Produkcja sprzedana jest wynikiem całokształtu działalności eksploatacyjnej przedsiębiorstwa przemysłowego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej. Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Wartość produkcji sprzedanej wykazana jest w cenach bazowych, tj. bez należnego podatku od towarów i usług (VAT) i podatku akcyzowego, a łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług.

Ceny bieżące są to ceny faktycznie uzyskiwane przez przedsiębiorstwa w transakcjach sprzedaży z bezpośrednimi odbiorcami za wykonanie dostaw wyrobów, robót lub usług i uwi-docznione w fakturach.

Dane o ilości produkcji obejmują produkcję wyrobów gotowych przeznaczonych na sprzedaż, jak również do dalszego przerobu wewnątrz przedsiębiorstwa, wytwarzanych z su-rowca własnego lub powierzonego. Dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Grupowania wyrobów dokonano zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług (PKWiU), wprowadzoną od 1. VII. 1997 r. (Rozporządzenie RM z dnia 18 marca 1997 r., Dz.U. Nr 42, poz. 264 z dnia 29 kwietnia 1997 r.).

Począwszy od 1 maja 2004 r. tj. od momentu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, funkcjonują systemy **statystyki obrotów handlu zagranicznego** oparte na źródłach informa-cji:

- deklaracji INTRASTAT w zakresie wymiany towarowej z państwami członkowskimi UE,

- dokumencie zgłoszenia celnego SAD w zakresie obrotów realizowanych z krajami niebędącymi członkami UE,
- alternatywne źródła danych wykorzystywane od 1 stycznia 2006 r. do rejestracji obrotów tzw. „towarami specyficznymi”, tj. energią elektryczną, gazem ziemnym, produktami morskimi, militarnymi.

Dane otrzymane z tych dwóch źródeł tworzą jednolity zbiór statystyki handlu zagranicznego, która opiera się na metodologii Departamentu Statystyki Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Statystyka handlu zagranicznego nie obejmuje swym zakresem:

- usług, z wyjątkiem towarów dostarczonych w celu uszlachetniania i po uszlachetnieniu,
- towarów będących przedmiotem tranzytu,
- towarów umieszczonych czasowo w składach celnych i wolnych obszarach celnych (WOC),
- towarów dopuszczonych czasowo do obrotu, poza obrotem uszlachetniającym,
- środków płatniczych będących legalnymi środkami płatniczymi oraz papierów wartościowych,
- towarów przeznaczonych dla placówek dyplomatycznych,
- złota monetarnego.

Wartość importu została wykazana na warunkach **cif** port polski lub **franco** granica polska, tzn. łącznie z kosztami transportu i ubezpieczenia do granicy polskiej. **Wartość eksportu** została podana na bazie **fob**, tj. na warunkach franco granica lub fob port kraju-dostawcy.

Dane dotyczące obrotów według grup krajów oraz poszczególnych krajów wykazano:

- w imporcie - według kraju pochodzenia,
- w eksporcie - według kraju przeznaczenia.

Za **kraj pochodzenia** uważa się kraj, w którym towar został wytworzony, obrobiony lub przerobiony i w tym stanie nadszedł do polskiego obszaru celnego. Za **kraj przeznaczenia** przyjmuje się kraj konsumpcji, tj. kraj, w którym towar zostanie ostatecznie zużyty.

W publikacji zaprezentowano dane o obrotach handlu zagranicznego według następujących grup krajów:

- **Unia Europejska**, tj. Austria, Belgia, Cypr, Dania, Estonia, Finlandia, Francja wraz z Monako i departamentami zamorskimi (Reunion, Gwadelupą, Martyniką, Gujaną Francuską), Grecja, Hiszpania, Irlandia, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Niderlandy, Niemcy, Portugalia, Republika Czeska, Słowacja, Słowenia, Szwecja, Węgry, Wielka Brytania, Włochy oraz od 1 stycznia 2007 r. Bułgaria i Rumunia,
- **Europa Środkowo - Wschodnia**, tj. Albania, Białoruś, Chorwacja, Mołdowa, Rosja, Ukraina oraz do 2006 r. Bułgaria i Rumunia,
- **EFTA**, tj. Islandia, Liechtenstein, Norwegia wraz ze Svalbard i Jan Mayen, Szwajcaria.

Wartość importu i eksportu podano w złotych. Przeliczenie z walut obcych na złote dokonuje się według aktualnej tabeli kursowej Narodowego Banku Polskiego. W 2005 r. średni kurs wyniósł: w eksporcie 323,10 zł za 100 dolarów USA, w imporcie 323,22 zł za 100 dolarów USA, w 2006 r. w eksporcie 313,71 zł za 100 dolarów USA, w imporcie 313,61 zł za 100 dolarów USA, natomiast kurs za 100 euro wyniósł w eksporcie 390,99 zł, a w imporcie 390,96 zł, a w 2007 r. w eksporcie 278,53 zł za 100 dolarów USA, w imporcie 278,26 zł za 100 dolarów USA, natomiast kurs za 100 euro wyniósł w eksporcie 379,58 zł, a w imporcie 379,46 zł.

Dla potrzeb niniejszej publikacji, uwzględniając nomenklaturę CN, podzielono produkty w obrotach handlu zagranicznego na:

- towary rolno-spożywcze pochodzenia roślinnego,
- towary rolno-spożywcze pochodzenia zwierzęcego,
- tłuszcze, oleje i przetwory spożywcze, które są towarami zarówno pochodzenia roślinnego jak i zwierzęcego.

Szczegółowe wyjaśnienia metodyczne zawarte są w rocznikach branżowych - w Roczniku Statystycznym Przemysłu, Roczniku Statystycznym Handlu Zagranicznego i Roczniku Statystycznym Rolnictwa i Obszarów Wiejskich.

Uwaga!

- ◆ *Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych Przypadkach sumy składników mogą różnić się od podanych wielkości „ogółem”.*
- ◆ *Przy przeliczeniach na 1 mieszkańca w zakresie spożycia niektórych artykułów konsumpcyjnych (pochodzenia roślinnego i zwierzęcego) przyjęto następującą metodologię: produkcja powiększona o import, pomniejszona o eksport oraz o ubytki i straty produktów rolnych u producentów i w obrocie, z uwzględnieniem zmiany stanu zapasów, w magazynach handlowych (hurtu i detalu) i u producentów. Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 30 VI.*

METHODOLOGICAL NOTES

*Information contained in this publication regards **agricultural activity in the area of crop and animal production** conducted by economic entities regardless of the branch of the NACE rev.1 in which they are included. The data were compiled by means of **the kind-of-activity method**.*

Agricultural production is characterized by basic indicators, i.e.: gross output (including final and market output).

Gross agricultural output includes:

- **crop output**, i.e., raw (not processed) products of plant origin (harvests for a given year);
- **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) products of animal origin as well as the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories of products of plant and animal origin and the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centres and on market-places. Since 2004 value of market output was increased by subsidies to products. Subsidies included among others : hop, tobacco, cereals, oil plants, pulses and plants designated for feeds.

The following prices were assumed for calculating agricultural output:

in current prices:

- for procurement of agricultural products, own consumption and increases in farm animal stocks — procurement prices paid by economic entities purchasing agricultural products directly from agricultural producers, (excluding value added tax)
- for market sales — prices received by farmers at market-places,
- for production consumption and stocks of products of plant origin — purchase prices less 5%;

in constant prices:

- *since 1993 — current prices for the year preceding the surveyed year (for market sales - prices received by farmers at market-places, for other elements of production — average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices for two consecutive years, i.e., the year preceding the surveyed year and the survey year, e.g. for 2006 - the prices from 2005 and 2006 are assumed.*

*Data regarding **crop** and **animal output** were compiled on the basis of reporting, sample surveys results and estimates.*

*Data on production of **animals for slaughter** concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.*

*Data regarding production of **milk and eggs** relate respectively to production of cows' milk and hen eggs. Data on procurement of milk relate to cows' milk.*

*Information on **procurement of agricultural products** concerns quantity and the value of agricultural products purchased by economic entities directly from producers.*

In this publication data about procurement are presented:

- ***basic cereals**, concern delivery of wheat, rye, barley and oats (including cereal mixed) as well as triticale to procurement centres, as well as to mixing feed companies and alcohol distillery,*
- ***potatoes**, concern delivery to procurement centres, also delivery to alcohol distillery, companies producing potato flakes and drying houses,*
- ***animals for slaughter** (cattle, pigs, sheep, horses and poultry) concern only animals for slaughter (including animals purchased for exports purposes), excluding animals for breeding,*
- ***pigs**, excluding piglets and young pigs.*

*In this publication data were included regarding quantity and **value of manufacture of food products**, compiled using the grouping of products.*

***Sold production** concerns the total activity of an industrial enterprise, i.e., both industrial and non-industrial production. Sold production of industry includes:*

- *the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;*
- *the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial;*
- *lump sum agent fees in the case of concluding an agreement on commission terms or full agent fees in the case of concluding an agency agreement;*
- *The value of products in the form of settlements in kind;*
- *Products designated for increasing the value of own fixed assets.*

The value of sold production is reported at the base prices , i.e. excluding goods and services tax (VAT) and excise tax, including the value of donations in objects for the purpose of goods and services.

Current prices are prices actually received by enterprises during sale transactions with direct receivers, for completion of delivery of products, works or services, and included in invoices.

Data on quantity of production include production of finished goods for sale, as well as for further processing within the enterprise, produced from supplied or one's own raw material. They regard economic entities in which the number of employees exceeded nine persons.

Products were grouped according to the Polish Classification of Products and Services (PKWiU), implemented since 1 July 1997 (Regulation of the Council of Ministers of 18 March 1997, Journal of Laws No. 42, item 264, of 29 April 1997).

*Since 1 May 2004 (since the day of Polish accession to EU), **Polish foreign trade statistics** is based on systems:*

- *INTRASTAT declaration in scope of trade turnover with EU member countries,*
- *SAD documents in scope of Polish trade turnover with EU non-member countries,*
- *alternative data sources which register since 1 January 2006 the specific goods and movements: electricity and gas, sea products, military goods.*

Data received from these two sources create unified set of foreign trade statistics which is based on UN Statistics Division methodology.

Following transactions are not included in foreign trade statistics:

- *trade with services, excluding inward and outward processing,*
- *commodities in transit,*

- *commodities placed temporarily in customs warehouses and in duty free zone,*
- *commodities admitted to temporary (excluding inward and outward processing),*
- *means of payment and papers such as stocks, bonds, securities or shares,*
- *commodities for diplomatic institutions,*
- *monetary gold.*

*The value of imports is shown in terms of **cif** Polish port or **franco** Polish border, including transport and insurance costs to the Polish border. The value of exports is shown on the **job** basis, that is in terms of franco border or **job** port of the country of delivery.*

Data regarding turnover according to groups of countries were presented:

- *in imports – according to the country of origin,*
- *in exports – according to the country of destination.*

***Country of origin** is the country where the commodity was produced or processed and in this form entered the Polish customs zone. **Country of destination** is the country of consumption that is the country where the commodity will be finally used or processed.*

In this publication data on foreign trade turnover is presented according to the following groups of countries:

- *European Union: Austria, Belgium, Cyprus, Denmark, Estonia, Finland, France including Monaco and the French overseas departments (French Guiana, Guadeloupe, Martinique and Reunion), Greece, Spain, Ireland, Lithuania, Luxembourg, Latvia, Malta, Netherlands, Germany, Portugal, Czech Republic, Slovakia, Slovenia, Sweden, Hungary, Great Britain, Italy, as well as since 1 January 2007 – Bulgaria and Romania,*
- *Central and Eastern European countries: Albania, Belarus, Croatia, Moldova, Russian Federation, Ukraine ,as well as until 2006 Bulgaria and Romania,*
- *EFTA: Iceland, Liechtenstein, Norway including Svalbard Archipelago and Jan Mayen Island and Switzerland.*

The value of imports and exports were given in PLN Conversions of foreign currencies into PLN are made on the basis of the average exchange rates published by the National Bank of Poland (NBP). In 2005 the average exchange rate achieved the level of: in exports

323,10 PLN for 100 USD, in imports 323,22 PLN for 100 USD, in 2006 in exports 313,71 PLN for 100 USD, in imports 313,61 PLN for 100 USD, whereas average exchange rate for 100 euro amounted in exports to 390,92 PLN and in import 390,96 PLN; in 2007 in exports 278,53 PLN for 100 USD, in imports 278,26 PLN for 100 USD, whereas average exchange rate for 100 euro amounted in exports to 379,58 PLN and in import 379,46 PLN

For the needs of this publication and taking into account the Combined Nomenclature (CN) the products in foreign trade turnover were divided into:

- agricultural products of plant origin,*
- agricultural products of animal origin,*
- fats, oils and prepared foodstuffs, being both goods of plant origin as well as of animal origin.*

Detailed methodological explanations are included in the Statistical Yearbook of Industry, the Yearbook of Foreign Trade Statistics and the Statistical Yearbook of Agriculture and Rural Areas.

Attention!:

- ◆ Due to the electronic method of data processing, in some cases component totals can differ from the amount given in the item total.*
- ◆ In calculations per capita as regards consumption of some foodstuffs (or plant and animal origin) the following methodology has been used: production increased by imports, decreased by exports as well as by wastes and losses of agricultural products of producers and in turnover and including changes in inventories, in trade warehouses (wholesale and retail) and at producers.*

The total number of population as of 30 VI was used in calculations.

UWAGI ANALITYCZNE

W 2007 r. tendencje wzrostowe objęły wszystkie główne sektory gospodarki, a tempo wzrostu gospodarczego było najwyższe od dziesięciu lat. W rolnictwie po dwóch latach spad-

ku produkcji uzyskano bardzo dobre wyniki. Globalna produkcja rolnicza (w cenach bieżących) zwiększyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o ponad 25%, przy czym wzrost produkcji roślinnej był wysoki i wynosił blisko 40%, a produkcji zwierzęcej ponad - 12%.

W 2007 r. **wartość produkcji globalnej** rolnictwa (w cenach bieżących) wyniosła 81509,2 mln zł i była wyższa o 25,2% niż w 2006 r. (65088,4 mln zł) i o 28,7% niż w 2005 r. (63337,2 mln zł).

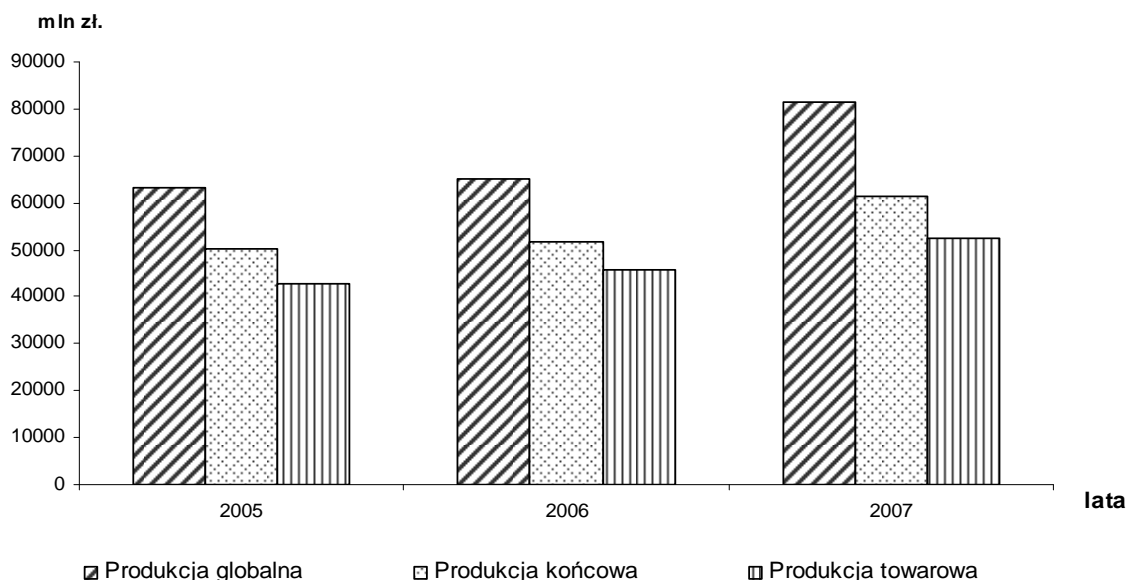
Wartość produkcji końcowej w 2007 r. wyniosła 61285,7 mln zł i była większa o 18,8% niż w 2006 r. (51566,0 mln zł) i o 22,2% niż w 2005 r. (50141,3 mln zł).

Wartość produkcji towarowej w 2007 r. wyniosła 52498,7 mln zł i była wyższa o 14,4% niż w 2006 r. (45898,9 mln zł) i o 22,4% niż w 2005 r. (42907,0 mln zł).

Udział produkcji towarowej w produkcji globalnej (64,4%) był niższy o 6,1 pkt niż w 2006 r. (70,5%) i o 3,3 pkt niż w 2005 r. (67,7%). Wpłynęło na to szereg czynników, między innymi zmiany w strukturze produkcji, ceny produktów rolnych, oraz popyt na te produkty zarówno na rynku krajowym jak i na rynkach światowych.

Poziom wartości produkcji globalnej, końcowej i towarowej w omawianym okresie prezentuje poniższy wykres.

Wyk. 1. **PRODUKCJA ROLNICZA (ceny bieżące)**

Od 2004 r. łatwiejszy dostęp naszych producentów i handlowców do dużego rynku zbytu, jakim jest Unia Europejska wpływa na wysokość dynamiki obrotów w polskim handlu zagranicznym. W 2007 r. utrzymała się relatywnie duża dynamika obrotów handlu zagranicznego, przy czym obroty te rosły w tempie niższym niż w latach poprzednich.

W 2007 r. dynamika handlu zagranicznego **wyrobami przemysłu spożywczego i produktami rolnictwa** była wyższa niż przed rokiem. **Ogólna wartość importu** w cenach bieżących wyniosła 456828,4 mln zł i była większa o 15,9% niż w 2006 r. (394030,0 mln zł) i o 39,2% niż w 2005 r. (328192,0 mln zł). **Ogólna wartość eksportu** tych wyrobów w 2007 r. wyniosła 386555,6 mln zł i była o 12,4% wyższa od ubiegłorocznej (343779,0 mln zł) i o 33,9% od uzyskanej w 2005 r. (288780,8 mln zł). W wyniku zmian zachodzących w relacjach eksport-import wyraźnie zwiększyło się ujemne **saldo obrotów** wyrobami przemysłu spożywczego i produktami rolnictwa i wyniosło minus 70272,8 mln zł, podczas gdy w 2006 r. - minus 50251,0 mln zł, a w 2005 r. - minus 39411,2 mln zł.

W obrotach zagranicznych **przetworami spożywczymi** w 2007 r. odnotowano dalszy wzrost **wartości importu**. Wartość zakupionych przetworów w cenach bieżących w 2007 r. wyniosła 12746,7 mln zł, w 2006 r. 10763,6 mln zł i w 2005 r. 9338,8 mln zł i w skali roku była wyższa odpowiednio o 18,4%, 36,5%, 12,3%. Zwiększyła się również **wartość eksportu** i wynosiła w cenach bieżących 16433,3 mln zł, tj. o 12,7% więcej niż w 2006 r. (14586,8 mln zł) i o 36,5% więcej niż w 2005 r. (12036,6 mln zł). W handlu zagranicznym wyrobami przemysłu spożywczego, podobnie jak w poprzednich latach odnotowano dodatnie saldo obrotów – plus 3686,6 mln zł, przy czym w stosunku do roku poprzedniego (plus 3823,2 mln zł) saldo obrotów było o 3,6% niższe, natomiast w porównaniu z 2005 r. (plus 2697,8 mln zł) o 36,7% wyższe.

W 2007 r. w **obrotach zagranicznych produktami pochodzenia roślinnego** **wartość importu** w cenach bieżących wyniosła 9797,7 mln zł i była większa o 27,5% niż w 2006 r. (7681,9 mln zł) i o 45% niż w 2005 r. (6757,8 mln zł). **Wartość eksportu** wzrosła z 5766,2 mln zł w 2005 r. do 6015,0 mln zł w 2006 r. i 7383,1 mln zł w 2007 r. W wyniku zmian zachodzących w relacjach eksport-import odnotowano dalsze pogorszenie w obrotach handlu zagranicznego produktami pochodzenia roślinnego. Ujemne saldo obrotów (minus 2414,6 mln zł) było o 44,9% większe w stosunku do 2006 r. (minus 1666,9 mln zł) i o 143,5% w porównaniu z 2005 r. (minus 991,6 mln zł).

W **obrotach zagranicznych zwierzętami żywymi i produktami pochodzenia zwierzęcego** wartość importu w cenach bieżących w 2007 r. wyniosła 6601,0 mln zł i była wyższa o 19,8% niż w 2006 r. (5507,9 mln zł) i o 33,1% niż w 2005 r. (4960,9 mln zł). Wpływy z **eksportu** wzrosły również i wyniosły w 2007 r. 13526,0 mln zł, podczas gdy w 2006 r. - 12277,6 mln zł, a w 2005 r. – 10708,9 mln zł. W relacjach eksport – import w 2007 r. odnotowano dodatnie saldo obrotów – plus 6925,0 mln zł i w stosunku do 2006 r. (plus

6769,7 mln zł) była to poprawa o 2,3%, a w stosunku do 2005 r. (plus 5748,0 mln zł) – o 20,5%.

W **obrotach zagranicznych tłuszczami i olejami** w 2007 r. utrzymał się wzrost wartości importu w cenach bieżących. W porównaniu z 2006 r. wydatki na zakup tych produktów wzrosły o 6,8%, a w porównaniu z 2005 r. o 34,4%, osiągając poziom 1473,3 mln zł (w 2006 r. – 1379,8 mln zł, w 2005 r. – 1095,8 mln zł). Wartość eksportu w 2007 r. wzrosła w porównaniu z 2006 r. (666,5 mln zł) o 40,3% i wyniosła 935,4 mln zł, a w porównaniu z 2005 r. o 132% (2005 r. – 403,1 mln zł). Od 2004 r. saldo obrotów tłuszczami i olejami było ujemne i w 2007 r. wynosiło minus 537,9 mln zł.

W 2007 r. udział **wartości (w cenach bieżących) importowanych przetworów spożywczych** w ogólnej wartości importu wyrobów przemysłu spożywczego i produktów rolnictwa wyniósł 2,8% i był o 0,1 pkt wyższy niż w 2006 r. i kształtował się na poziomie z 2005 r. Udział **wartości eksportowanych przetworów spożywczych** stanowił odpowiednio 4,3% i był o 0,1 pkt wyższy niż w dwóch poprzednich latach.

W **obrotach produktami pochodzenia roślinnego** udział wartości importowanych produktów rolnych w imporcie wyrobów przemysłu spożywczego i produktów rolnictwa (w cenach bieżących) wzrósł o 0,1 pkt w porównaniu z 2006 r. i wyniósł 2,1%. Udział wartości eksportowanych produktów pochodzenia roślinnego w 2007 r. w eksporcie zwiększył się o 0,2 pkt w porównaniu do 2006 r. i wyniósł 1,9% (w 2006 r. 1,7%).

Udział wartości importowanych **zwierząt żywych i produktów pochodzenia zwierzęcego** w imporcie wyrobów przemysłu spożywczego i produktów rolnictwa (w cenach bieżących) w 2007 r. wynosił podobnie jak w 2006 r. 1,4% i był o 0,1 pkt niższy niż w 2005 r. Od 2005 r. stopniowo zmniejsza się udział wartości eksportowanych zwierząt żywych i produktów pochodzenia zwierzęcego w eksporcie. W 2007 r. udział ten wynosił 3,5%, podczas gdy w 2005- 3,7% i w 2006 - 3,6%.

Udział wartości (w cenach bieżących) **importowanych tłuszczów i olejów** w ogólnej wartości importu i eksportu wyrobów przemysłu spożywczego i produktów rolnictwa w 2007 r. był niewielki i wynosił odpowiednio 0,3% i 0,2%.

Tabl. 1. Obroty handlu zagranicznego ogółem (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007
	w milionach złotych		

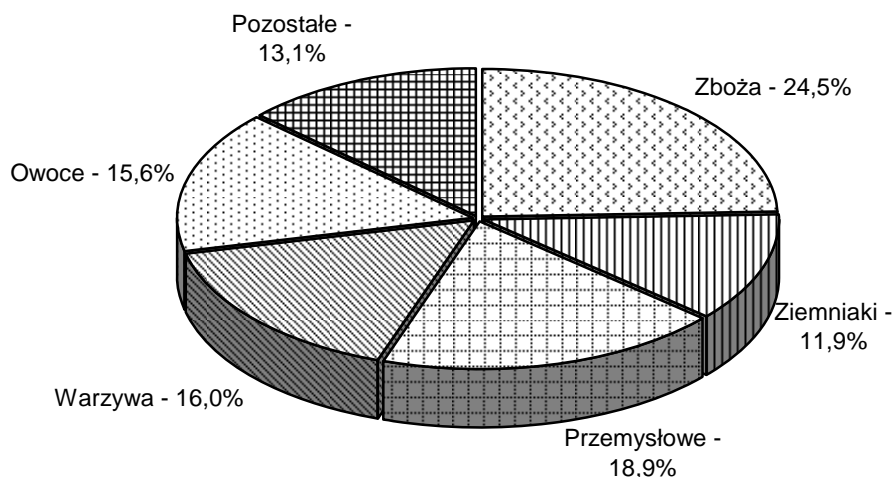
Import

Ogółem.....	328192,0	394030,0	456828,4
w tym:			
Przetwory spożywcze.....	9338,8	10763,6	12746,7
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	4960,9	5507,9	6601,0
Produkty pochodzenia roślinnego.....	6757,8	7681,9	9797,7
Tłuszcze i oleje.....	1095,8	1379,8	1473,3
		Eksport	
Ogółem.....	288780,8	343779,0	386555,6
w tym:			
Przetwory spożywcze.....	12036,6	14586,8	16433,3
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	10708,9	12277,6	13526,0
Produkty pochodzenia roślinnego.....	5766,2	6015,0	7383,1
Tłuszcze i oleje.....	403,1	666,5	935,4

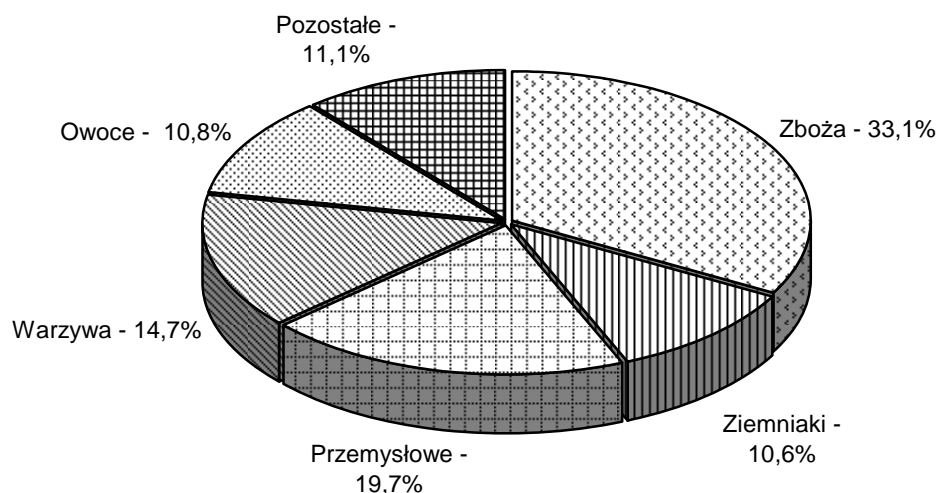
W 2006 r. i 2007 r. odnotowano wzrost **wartości globalnej produkcji roślinnej** (w cenach bieżących). W 2007 r. wzrost produkcji roślinnej, spowodowany przede wszystkim zwiększeniem zbiorów wszystkich głównych ziemiopłodów rolnych, wynosił w porównaniu z rokiem poprzednim 37,9%. **Wartość sprzedanych produktów rolnych do skupu i na targowiskach** (w cenach bieżących) wzrosła odpowiednio o 18,1%, co w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych oznacza wzrost z 1206 zł w 2006 r. do 1404 zł.

W 2007 r., przy znacznie większych niż przed rokiem zbiorach zbóż i wysokich cenach produktów rolnych, zwiększył się (do 43,3% wobec 41,9% przed rokiem) udział towarowej produkcji roślinnej w towarowej produkcji rolniczej. Zmiany w strukturze towarowej produkcji roślinnej przedstawia wykres 2 i 3. W stosunku do roku poprzedniego, wyraźnie zwiększył się udział zbóż – o 8,6 pkt (z 24,5% w 2006 r. do 33,1% w 2007 r.) oraz upraw przemysłowych (o 0,8 pkt). Zmniejszył się natomiast udział owoców o 4,8 pkt (z 15,6% w 2006 r. do 10,8% w 2007 r.), oraz warzyw i ziemniaków (o 1,3 pkt).

Wyk. 2. **STRUKTURA ROŚLINNEJ PRODUKCJI TOWAROWEJ W 2006 R.**

Wyk. 3. STRUKTURA ROŚLINNEJ PRODUKCJI TOWAROWEJ W 2007 R.

W 2007 r., w przeciwieństwie do dwóch poprzednich lat, udział produkcji towarowej w produkcji globalnej (w cenach bieżących) zmniejszył się o 6,1 pkt. Udział skupu w globalnej produkcji rolniczej zmniejszył się również i wynosił 44,0% wobec 48,1% przed rokiem. W ostatnich latach, przede wszystkim wahania cen na rynkach podstawowych produktów rolnych oraz wielkość produkcji wpływały na udział skupu produktów rolnych w zbiorach i kształtowały towarowość produkcji. W latach 2005-2007 wystąpiły następujące zmiany udziału skupu w zbiorach podstawowych produktów rolnych:

- pszenicy z 55,5% w 2005 r. do 63,7% w 2006 r. i 47,5% w 2007 r.,
- warzyw odpowiednio z 23,1% do 21,8% i 22,3%,
- owoców odpowiednio z 40,9% do 39,6% i 54,5%,
- ziemniaków odpowiednio z 10,4% do 11,0%, i 9,5%.

W bilansach podstawowych grup produktów roślinnych, tj. zbóż, ziemniaków, warzyw i owoców udział importu i eksportu jest bardzo zróżnicowany. W 2007 r. wyraźnie

zmniejszyła się dynamika wzrostu wartości eksportu produktów roślinnych, w porównaniu z dynamiką wzrostu wartości importu tych produktów (w cenach stałych).

Udział importu zbóż w przychodach ogółem w roku gospodarczym 2006/2007 stanowił 9,7%, w roku 2005/2006 - 2,7%, a w roku 2004/2005 - 2,8%. Natomiast udział eksportu w rozchodach ogółem wahał się od 3,5% w roku 2006/2007 do 4,8% w roku 2005/2006 i 2,2% w 2004/2005 r.

W bilansie ziemniaków udział importu w przychodach w roku gospodarczym 2006/2007 stanowił 3,8%, w 2005/2006 - 2,0%, a w 2004/2005 - 1,1%. Udział eksportu w rozchodach w roku 2006/2007 wynosił 4,2%, w 2005/2006 - 4,3%, a w roku 2004/2005 - 2,8%.

W bilansie warzyw w sezonie 2006/2007 w warunkach zwiększonego importu (o 33,5%) i zmniejszonego eksportu (o 16,7%), udział importu w przychodach stanowił 5,9%, a udział eksportu w rozchodach 13,0%. W 2005/2006 roku import warzyw stanowił 4,2% przychodów, a eksport 14,9% rozchodów. Zadecydował o tym, przede wszystkim spadek importu warzyw o 18,7% i wzrost eksportu o 49,8%. W roku 2004/2005 import warzyw stanowił 5,0% przychodów, a eksport 9,6% rozchodów.

W roku 2006/2007 udział importu owoców i orzechów jadalnych w przychodach stanowił 21,2%, a udział eksportu w rozchodach wyniósł 17,0%, podczas gdy w poprzednim sezonie wynosił odpowiednio 23,1% i 12,8%.

Wartość importowanych produktów roślinnych (w cenach bieżących) w 2007 r. wyniosła 9797,7 mln zł i zwiększyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 27,5% (w 2006 r. - 7681,9 mln zł), a w porównaniu z 2005 r. (6757,8 mln zł) o 45%. W strukturze importu nie wystąpiły istotne zmiany, nadal dominował import owoców i orzechów jadalnych, których wartość w 2007 r. wyniosła 3542,6 mln zł, co stanowiło 36,2% wartości importowanych produktów pochodzenia roślinnego, w 2006 r. - 2975,1 mln zł, tj. odpowiednio 37,7%, a w 2005 r. - 2776,7 mln zł, tj. 41,1%. Znaczącą pozycję w imporcie zajmowały również zboża i warzywa. W 2007 r. wydatki na zakup zbóż wyniosły 1660,6 mln zł (16,9% wartości importowanych produktów pochodzenia roślinnego) i warzyw odpowiednio - 1412,6 mln zł (14,4%).

Wartość eksportowanych produktów roślinnych (w cenach bieżących) w 2007 r. wyniosła 7383,1 mln zł, i była większa o 22,7% niż w 2006 r. (6015,0 mln zł) i o 28,0% niż w 2005 r. (5766,2 mln zł). W strukturze eksportu w 2007 r. dominował eksport warzyw, którego wartość wyniosła 2577,3 mln zł, co stanowiło 34,9% wartości eksportowanych produktów pochodzenia roślinnego, w 2006 r. - 2170,9 mln zł (36,1%) i w 2005 r. - 2014,2 mln zł

(34,9%). Drugą znaczącą pozycję w eksporcie stanowiły owoce i orzechy jadalne. W 2007 r. wyeksportowano owoce i orzechy jadalne na kwotę 2396,6 mln zł, co stanowiło 32,5% wartości wyeksportowanych produktów pochodzenia roślinnego, w 2006 r. odpowiednio - 1998,2 mln zł, 33,2%, i w 2005 r. - 1864,0 mln zł, 32,3%.

W latach 2005 - 2007 w strukturze krajowego popytu na produkty spożywcze pochodzenia roślinnego wystąpiły pewne zmiany. **Spożycie podstawowych produktów w przeliczeniu na 1 mieszkańca** kształtowało się następująco:

- zboża - w 2005 r. - 119 kg, w 2006 r. - 117 kg, a w 2007 r. - 114 kg,
- ziemniaki - w 2005 r. - 126 kg, w 2006 r. - 121 kg, a w 2007 r. - 121 kg,
- warzywa - w 2005 r. - 110 kg, w 2006 r. - 109 kg, a w 2007 r. - 115 kg,
- owoce - w 2005 r. - 54,1 kg, w 2006 r. - 54,4 kg, a w 2007 r. - 41 kg.

Poziom spożycia większości artykułów żywnościowych zależy przede wszystkim od wielkości dochodów gospodarstwa domowego i kształtowania się cen detalicznych tych artykułów. W stosunku do dwóch poprzednich lat, w 2007 r. obniżył się zwłaszcza poziom spożycia owoców na 1 mieszkańca z ponad 54 kg do 41 kg. Wzrosło natomiast spożycie warzyw ze 110 kg w 2005 r. do 115 kg.

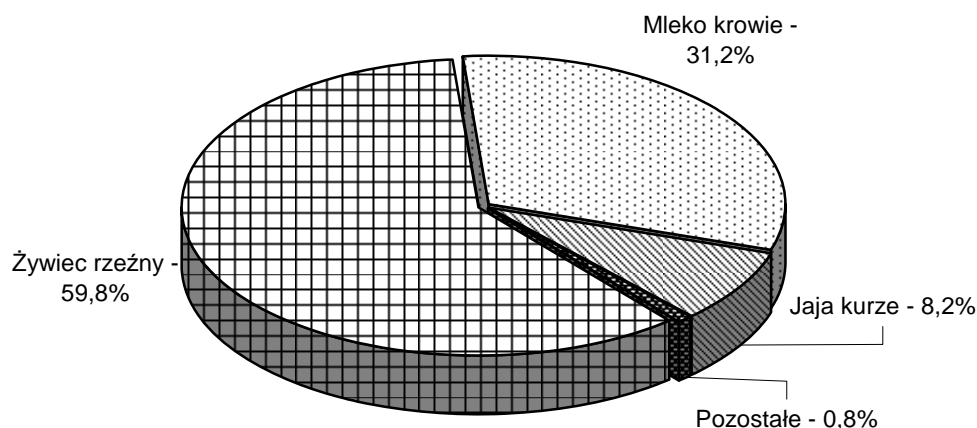
Produkcja artykułów spożywczych i napojów ma największy udział w produkcji sprzedanej przemysłu. W 2007 r., w stosunku do roku poprzedniego wzrosła wartość produkcji sprzedanej większości wyrobów przemysłu spożywczego (w cenach bieżących). **W przemysłowym przetwórstwie produktów rolnych**, czynnikiem stymulującym wzrost produkcji, oprócz popytu krajowego są możliwości eksportowe określonych artykułów.

W 2007 r., w porównaniu do roku poprzedniego, największy wzrost odnotowano w sprzedaży produktów (w cenach bieżących) przemiału zbóż, skrobi i produktów skrobiowych (o 21,8%), w tym samych produktów przemiału zbóż (o 24,4%). Zwiększyła się również sprzedaż olejów, tłuszczów zwierzęcych i roślinnych (o ponad 16%), napojów alkoholowych destylowanych, pieczywa, wyrobów piekarskich i ciastkarskich i in. Spadek odnotowano jedynie w sprzedaży cukru oraz ziemniaków przetworzonych i zakonserwowanych.

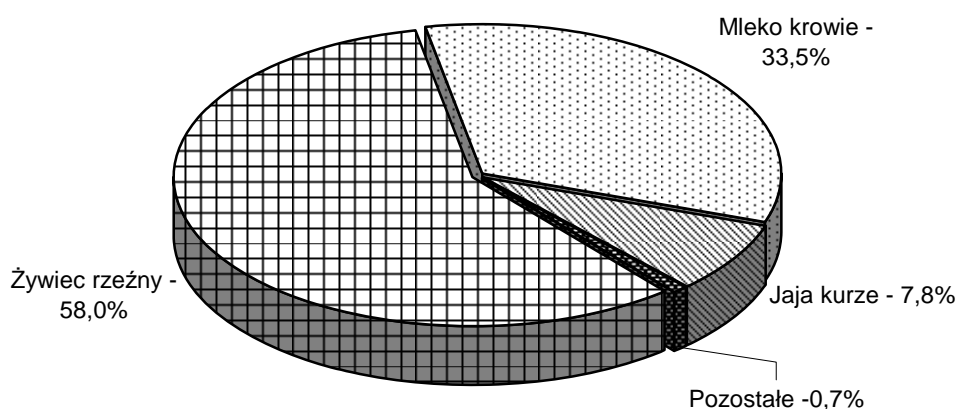
Wartość globalnej produkcji zwierzęcej (w cenach bieżących) w 2006 r. po spadku o 0,5% w stosunku do roku poprzedniego, w 2007 r. zwiększyła się o 12,4%. W 2007 r. odnotowano dalszy wzrost (o 11,7% w skali roku) **towarowej produkcji zwierzęcej**. Zwiększenie produkcji zwierzęcej było wynikiem wzrostu produkcji żywca wołowego, drobiowego, jaj kurzych i mleka.

W 2007 r. w strukturze towarowej produkcji rolniczej udział towarowej produkcji zwierzęcej zmniejszył się z 58,1% w 2006 r. do 56,7% w 2007 r. Zmiany zachodzące w strukturze towarowej produkcji zwierzęcej przedstawia wykres 4 i 5.

Wyk. 4. STRUKTURA ZWIERZĘCEJ PRODUKCJI TOWAROWEJ W 2006 R.

Wyk. 5. STRUKTURA ZWIERZĘCEJ PRODUKCJI TOWAROWEJ W 2007 R.

Udział produkcji żywca rzeźnego w towarowej produkcji zwierzęcej ogółem w 2007 r. wyniósł 58,0%, podczas gdy w 2006 r. stanowił 59,8%. Należy przy tym zwrócić uwagę na znaczący spadek (o 4,1 pkt) udziału produkcji trzody chlewnej oraz zwiększenie (o 3,7 pkt) udziału produkcji drobiu. W 2007 r. w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększył się również udział produkcji mleka z 31,2% do 33,5%, tj. o 2,3 pkt, natomiast udział produkcji jaj kurzych zmniejszył się z 8,2% do 7,8% (o 0,4 pkt).

W ostatnich latach zmiany udziału ilości skupionych podstawowych produktów zwierzęcych w produkcji były następujące

- żywca rzeźnego - w 2005 r. - 80,6%, w 2006 r. - 81,1% i w 2007 r. - 80,6%,
- mleka – w 2005 r. - 74,2%, w 2006 r. - 72,4%, w 2007 r. - 71,4%.

W 2007 r. w **bilansie mięsa, tłuszczów i podrobów, udział importu** w produkcji (w wadze schłodzonej) wyniósł 9,9%, podczas gdy w 2006 r. wynosił 7,4%, a w roku 2005 - 8,7%. **Udział eksportu** w produkcji pozostał na takim samym poziomie jak w 2006 r. i wyniósł 21,7%, podczas gdy w 2005 r. – 19,4%. Wskutek wzrostu importu przewaga eksportu nad importem zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego (530 tys. ton) i wyniosła 455 tys. ton.

W **obrotach mlekiem i jego przetworami** (w ekwiwalencie surowca) w 2007 r. **udział importu** w przychodach zwiększył się do 4,8% w porównaniu z 2006 r. i 2005 r. – kiedy wynosił odpowiednio 2,9% i 2,5%. **Udział eksportu** w rozchodach ogółem w 2007 r. wyniósł 20,6% , w 2006 r. - 18,8% i w 2005 r. - 20,9%. W rezultacie przewaga eksportu nad importem mleka surowego w 2007 r. wyniosła 1958 mln litrów, podczas gdy w 2006 r. – 1895 mln l, a w 2005 r. – 2189 mln l.

W **handlu zagranicznym zwierzętami żywymi i produktami pochodzenia zwierzęcego** (według sekcji i nomenklatury CN), w 2007 r. w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano wyraźny wzrost (w cenach stałych) wartości importu – o 26,1% oraz eksportu o 4,1%. Szczególnie wysoki wzrost importu (64,1%) wystąpił w grupie produktów obejmujących produkty mleczarskie, jaja ptasie, miód naturalny i jadalne produkty pochodzenia zwierzęcego. Wyraźnie wyższy niż przed rokiem był również import zwierząt żywych (o 26,0%), mięsa i podrobów jadalnych (47,4%) i ryb (o 15,0%). Przy znacznie niższej dynamice eksportu zwierząt żywych i produktów pochodzenia zwierzęcego, w porównaniu z rokiem poprzednim wyraźnie zwiększył się jedynie eksport mięsa i podrobów jadalnych (o 11,4%). Odnotowano natomiast znaczny spadek (o ok. 19%) eksportu zwierząt żywych. W 2006 r., w stosunku do roku poprzedniego, zwiększyła się wartość importu o 10,2% i eksportu - o 14,1%, a w 2005 r. wzrost wynosił odpowiednio 26,9% i 29,8%.

W latach 2005 – 2007 **spożycie produktów pochodzenia zwierzęcego w przeliczeniu na 1 mieszkańca** kształtowało się następująco:

- mięso i podroby (łącznie z mięsem i podrobami przeznaczonymi na przetwory) – w 2005 r. – 71,2 kg, w 2006 r. – 74,3 kg, w 2007 r. - 77,6 kg,
- mleko krowie (łącznie z mlekiem przeznaczonym na przetwory, ale bez mleka przerobionego na masło) – w 2005 r. - 173 l, w 2006 r. - 176 l, w 2007 r. - 179 l,
- jaja kurze – w 2005 r. - 215 szt., w 2006 r. - 214 szt., w 2007 r. - 207 szt.

W prezentowanym okresie rosło spożycie (w przeliczeniu na 1 mieszkańca) mięsa i podrobów oraz mleka krowiego. Stopniowo zmniejszała się natomiast konsumpcja jaj kurzych.

W **przemysłowym przetwórstwie produktów pochodzenia zwierzęcego** ważnym czynnikiem stymulującym poziom produkcji mięsa, przetworów mięsnych i serów, oprócz zaspokojenia zapotrzebowania na rynku krajowym były możliwości eksportowe.

W 2007 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, wzrost produkcji mięsa, tłuszczów i podrobów wpłynął na zwiększenie krajowej podaży i spożycia mięsa (o 4,4%) oraz wzrost jego eksportu (w wadze schłodzonej o 3,5%). Największy wzrost (o 19,4%) odnotowano w produkcji tłuszczów zwierzęcych topionych i jadalnych. Produkcja ważniejszych wyrobów przemysłu spożywczego, tj. produktów uboju bydła i cieląt oraz trzody chlewnej wzrosła odpowiednio o 2,3% i o 3,0%. W 2007 r. więcej wyprodukowano również mięsa drobiowego (o 3,8%) oraz przetworów mięsnych, do których zaliczane są szynki i łopatki konserwowe (o 6,3%), a także wędliny (o 2,3%). Zwiększył się (według nomenklatury CN) eksport mięsa i jadalnych podrobów z drobiu świeżego, schłodzonego i zamrożonego (o 13,1%) oraz przetworów mięsnych (o 29,3%). W porównaniu z rokiem poprzednim ograniczony został eksport zwierząt żywych, w tym bydła o 27,3% oraz mięsa bez drobiu świeżego, schłodzonego i zamrożonego o 2,2%.

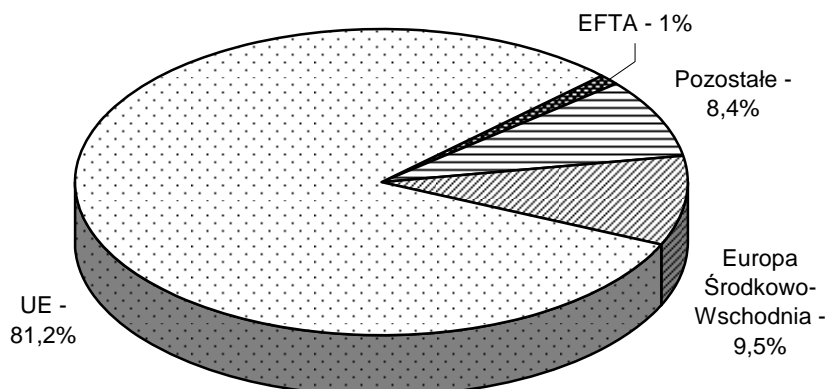
Po widocznym wzroście produkcji serów podpuszczkowych dojrzewających - w latach 2006 r. i 2005 r. odpowiednio o 7,7% i o 9,2%, w 2007 r. produkcja serów obniżyła się o 1,8%. Produkcja serów świeżych niedojrzewających i twarogów w 2007 r. wzrosła o 9,0% (w 2006 r. - o 2,4%, a w 2005 r. - o 1,7%). W 2007 r. zmniejszyła się dynamika wzrostu eksportu serów i twarogów do 9,0%, podczas gdy w 2006 r. wynosiła 15,5%, a w 2005 r. 29,3%.

Korzystne zmiany zachodzące w **handlu zagranicznym żywnością i zwierzętami żywymi** spowodowały, że w 2007 r. saldo obrotów było dodatnie i wyniosło 8321,1 mln zł, podczas gdy w 2006 r. było ujemne - minus 4407,6 mln zł.

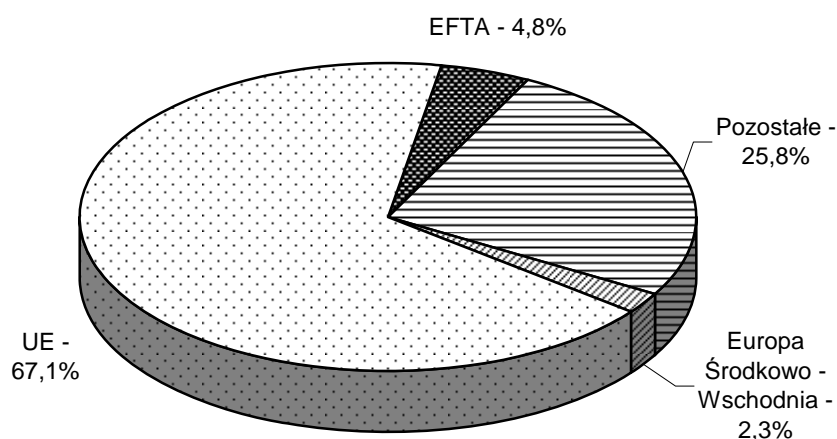
W 2007 r. w wymianie handlowej żywnością i zwierzętami żywymi poprawiły się wyniki handlu z krajami Europy Środkowo - Wschodniej oraz z krajami Unii Europejskiej. W obrotach handlu zagranicznego z grupami tych krajów odnotowano dodatnie saldo (odpowiednio 2507,4 mln zł i 10151,3 mln zł, przy czym jeszcze przed rokiem saldo obrotów było ujemne i wynosiło odpowiednio minus 502,5 mln zł i minus 10588,1 mln zł. Saldo obrotów żywności i zwierząt żywych z krajami EFTA i z pozostałymi krajami było ujemne i wynosiło odpowiednio minus 823,3 mln zł (w 2006 r. minus 1137,5 mln zł) i minus 3514,3 mln zł

(w 2006 r. minus 4978,8 mln zł). Strukturę eksportu i importu żywności i zwierząt żywych w 2007 r. według grup krajów przedstawiono na wykresach 6 i 7.

Wyk.6. STRUKTURA EKSPORTU ŻYWNOSCI I ZWIERZĄT ŻYWYCH WEDŁUG GRUP KRAJÓW W 2007 R.

Wyk.7. STRUKTURA IMPORTU ŻYWNOSCI I ZWIERZĄT ŻYWYCH WEDŁUG GRUP KRAJÓW W 2007 R.

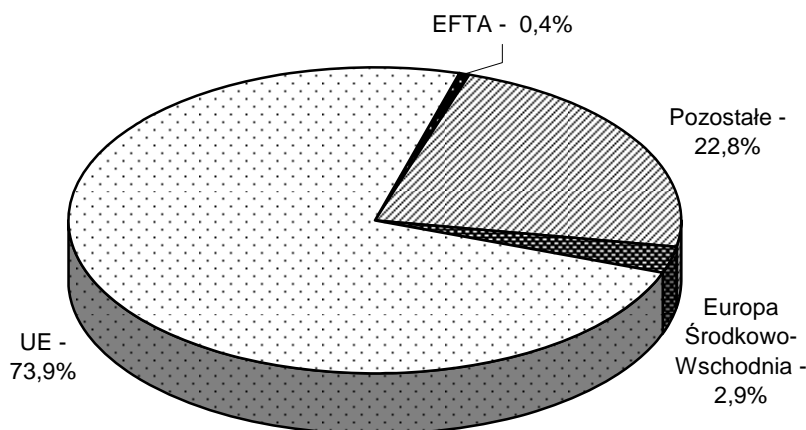

Głównym partnerem Polski w handlu żywnością i zwierzętami żywymi były państwa członkowskie Unii Europejskiej, których udział w eksporcie z Polski w 2007 r. stanowił 81,2%, a import z tej grupy państw stanowił 67,1% importu ogółem (w 2006 r. odpowiednio – 66,3% i 62,1%). Drugim pod względem udziałów odbiorcą naszych produktów były, kraje Europy Środkowo – Wschodniej – 9,5% eksportu ogółem, natomiast import z tych państw stanowił zaledwie 2,3% importu ogółem (w 2006 r. odpowiednio – 4,8 % i 3,2%).

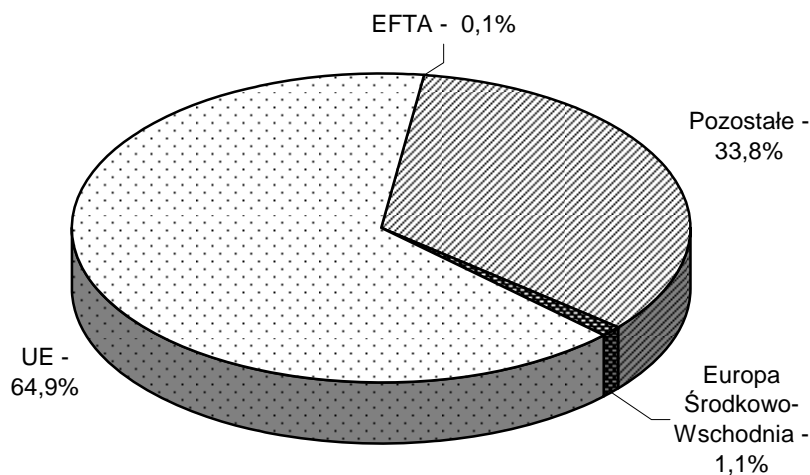
W obrotach **handlu zagranicznego napojami i tytoniem saldo było dodatnie** i wyniosło w 2007 r. 603,5 mln zł, a w 2006 r. 486,3 mln zł. W omawianym okresie dodatnie saldo odnotowano w wymianie z państwami Europy Środkowo – Wschodniej plus 63,5 mln zł

(w 2006 r. plus 0,7 mln zł), z państwami Unii Europejskiej plus 681,6 mln zł (w 2006 r. plus 413,8 mln zł) i z państwami EFTA w 2007 r. plus 10,3 mln zł (w 2006 r. plus 3,8 mln zł). Ujemne saldo w handlu zagranicznym napojami i tytoniem odnotowano jedynie w obrotach z pozostałymi krajami - w 2007 r. minus 151,9 mln zł, (w 2006 r. saldo było dodatnie i wynosiło 68,0 mln zł).

Wyk. 8. STRUKTURA EKSPORTU NAPOJÓW I TYTONIU WEDŁUG GRUP KRAJÓW W 2007 R.

Wyk. 9. STRUKTURA IMPORTU NAPOJÓW I TYTONIU WEDŁUG GRUP KRAJÓW W 2007 R.

Na wykresach 8 i 9 zaprezentowano strukturę polskiego eksportu i importu napojów i tytoniu w 2007 r. według grup krajów. Największym dostawcą napojów i tytoniu w 2007 r. były kraje Unii Europejskiej – 64,9% udziału w imporcie ogółem (w 2006 r. – 61,7%). Państwa Unii Europejskiej były również pierwszym, pod względem udziałów, odbiorcą (73,9% eksportu ogółem, w 2006 r. – 66,3%) napojów i tytoniu. Drugim co do wielkości eks-

porterem napojów i tytoniu była grupa państw pozostałych (m.in. państwa Ameryki Południowej i Północnej). Ich udział w eksporcie ogółem w 2007 r. wyniósł 22,8% (w 2006 r. – 28,6%), a udział w imporcie ogółem wyniósł w 2007 r. 33,8% (w 2006 r. – 32,1%). Mniejsze znaczenie w eksporcie tej grupy produktów miały kraje Europy Środkowo – Wschodniej – 2,9% eksportu ogółem (w 2006 r. – 4,8%), przy czym import z tych państw wynosił 1,1% (w 2006 r. – 6,0%).

CZĘŚĆ TABELARYCZNA

TABL. 1. PRODUKCJA ROLNICZA (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2005	2006	2007
	w milionach złotych			na 1 ha użytków rolnych w zł		
PRODUKCJA GLOBALNA..	63337,2	65083,4	81509,2	3982	4079	5039
roślinna	30780,5	32691,8	45092,9	1935	2049	2788
zwierzęca	32556,7	32391,6	36416,3	2047	2030	2251
PRODUKCJA KOŃCOWA...	50141,3	51566,0	61285,7	3152	3232	3788
roślinna	19053,9	20684,9	26850,8	1198	1296	1660
zwierzęca	31087,4	30881,1	34434,9	1954	1936	2128
PRODUKCJA TOWAROWA	42907,0	45898,9	52498,7	2698	2876	3245
roślinna	16605,6	19242,0	22717,2	1044	1206	1404
zwierzęca	26301,4	26656,9	29781,5	1654	1670	1841
W tym skup	30948,0	31296,0	35951,6	1945	1961	2222
roślinny	8562,0	9002,9	11514,5	538	564	712
zwierzęcy	22386,0	22293,1	24437,1	1407	1397	1510

TABL. 2. GLOBALNA I TOWAROWA PRODUKCJA ROŚLINNA (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2005	2006	2007
	w milionach złotych			w odsetkach		
PRODUKCJA GLOBALNA						
Produkcja roślinna	30780,5	32691,8	45092,9	100,0	100,0	100,0
w tym:						
Zboża	9867,4	9731,9	18313,6	32,1	29,8	40,6
w tym zboża podstawowe						
z mieszankami zbożowymi	9078,1	9082,5	16722,6	29,5	27,8	37,1
w tym:						
pszenica	3473,0	3481,7	6157,1	11,3	10,7	13,7
żyto	1144,7	1177,4	1989,1	3,7	3,6	4,4
jęczmień	1346,4	1430,1	2686,0	4,4	4,4	6,0
Ziemniaki	3172,8	4490,9	5210,3	10,3	13,7	11,6
Przemysłowe	3868,7	3780,1	4673,2	12,6	11,6	10,4
w tym buraki cukrowe	2093,5	1485,0	1693,5	6,8	4,5	3,8
Warzywa	3781,2	4378,4	4803,1	12,3	13,4	10,7
Owoce	3157,4	3689,8	3252,5	10,3	11,3	7,2
PRODUKCJA TOWAROWA						
Produkcja roślinna.....	16605,6	19242,0	22717,2	100,0	100,0	100,0
w tym:						
Zboża	4654,1	4709,2	7525,4	28,0	24,5	33,1
w tym zboża podstawowe						
z mieszankami zbożowymi	4120,2	4267,2	6342,0	24,8	22,2	27,9
w tym:						
pszenica	2230,3	2504,0	3499,7	13,4	13,0	15,4
żyto	634,5	648,8	1035,9	3,8	3,4	4,6
jęczmień	533,7	533,9	862,4	3,2	2,8	3,8
Ziemniaki	1132,8	2283,1	2408,5	6,8	11,9	10,6
Przemysłowe.....	3729,1	3638,9	4472,4	22,5	18,9	19,7
w tym buraki cukrowe	2083,6	1485,0	1691,8	12,5	7,7	7,4
Warzywa	2665,1	3085,1	3337,6	16,0	16,0	14,7
Owoce	2430,3	3004,8	2452,4	14,6	15,6	10,8

TABL. 3. PRZECIĘTNE CENY WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROŚLINNYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2005	2006	2007
	w złotych			rok poprzedni = 100		

CENY SKUPU

Ziarno zbóż (bez siewnego) za 1dt:						
pszenica	36,69	44,76	70,68	77,7	122,0	157,9
żyto.....	27,64	38,52	60,21	78,6	139,4	156,3
jęczmień.....	37,34	40,24	64,11	76,3	107,8	159,3
owies z mieszankami zbożowymi	29,15	34,85	52,83	77,5	119,6	151,6
pszenżyto	30,85	36,88	61,11	74,4	119,5	165,7
Ziemniaki - za 1 dt.....	25,53	30,61	29,51	103,7	119,9	96,4
Buraki cukrowe - za 1 dt	17,53	12,88	10,83	93,7	73,5	84,1
Rzepak przemysłowy - za 1 dt.....	77,33	93,44	95,66	89,4	120,8	102,4
Warzywa - za 1 dt:						
kapusta	42,92	50,16	52,97	116,5	116,9	105,6
cebula	42,07	74,06	84,61	67,6	176,0	114,2
marchew	27,43	33,05	29,16	114,1	120,5	88,2
buraki	28,93	31,41	27,81	115,9	108,6	88,5
ogórki	120,52	104,48	116,70	73,5	86,7	111,7
pomidory	49,71	59,47	59,91	91,2	119,6	100,7
kalafiory	95,17	87,00	99,31	119,2	91,4	114,1
Owoce - za 1 dt:						
jabłka	51,72	48,02	99,95	158,7	92,8	208,1
gruszki.....	145,78	148,81	162,76	135,5	102,1	109,4
śliwki	102,18	63,39	128,31	219,2	62,0	202,4
wiśnie	262,08	139,28	204,08	265,5	53,1	146,5
czereśnie	236,00	272,08	331,09	99,1	115,3	121,7
truskawki	112,52	182,71	293,09	68,5	162,4	160,4
maliny	228,12	246,44	441,23	139,6	108,0	179,0
porzeczki	74,54	78,61	333,09	119,8	105,5	423,7
agrest	150,53	86,38	229,09	32,9	57,4	265,2

CENY TARGOWISKOWE

Ziarno zbóż - za 1 dt:						
pszenica	45,49	50,93	76,01	71,7	112,0	149,2
żyto	34,67	41,72	66,06	71,9	120,3	158,3
jęczmień	42,71	47,82	71,16	75,2	112,0	148,8
owies	37,02	42,22	65,92	76,4	114,0	156,1
Ziemniaki jadalne (bez wczesnych) - za 1 dt	52,87	87,33	98,34	119,0	165,2	112,6
Kapusta biała - za 1 dt	71,00	89,0	88,0	134,0	125,4	98,9
Jabłka średniej jakości - za 1 kg ...	1,54	1,79	2,30	106,2	116,2	128,5

TABL. 4. ZBIORY GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2005	2006	2007
	w tysiącach ton			rok poprzedni = 100		
Zboża	26928	21776	27143	90,9	80,9	124,6
w tym zboża podstawowe ^a	24900	20453	25318	91,5	82,1	123,8
pszenica	8771	7060	8317	88,7	80,5	117,8
żyto	3404	2621	3126	79,5	77,0	119,2
jęczmień	3582	3161	4008	100,3	88,3	126,8
owies z mieszankami zbożowymi	5240	4414	5720	91,1	84,2	129,6
pszenżyto	3903	3197	4147	104,8	81,9	129,7
Ziemniaki	10369	8982	11791	74,1	86,6	131,3
Buraki cukrowe	11912	11475	12682	93,6	96,3	110,5
Oleiste	1474	1682	2163	88,5	114,1	128,6
w tym rzepak i rzepik	1450	1652	2130	88,8	113,9	129,0
Warzywa	5458	5120	5710	97,6	93,8	111,5
Owoce	2922	3211	1694	83,0	109,9	52,8

a z mieszankami zbożowymi

TABL. 5. SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROŚLINNYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2005	2006	2007
	w tysiącach ton			rok poprzedni = 100		
Zboża	7866,6	7125,2	6629,1	112,6	90,6	93,0
w tym zboża podstawowe	6890,9	6346,7	5697,4	113,7	92,1	89,8
pszenica	4870,1	4497,2	3949,6	114,8	92,3	87,8
żyto	873,7	760,1	660,4	100,4	87,0	86,9
jęczmień	620,3	597,9	666,5	111,9	96,4	111,5
owies z mieszankami zbożowymi	105,6	95,1	114,5	129,0	90,0	120,4
pszenżyto	421,2	396,4	306,4	135,4	94,1	77,3
Ziemniaki	1075,3	989,0	1123,2	82,0	92,0	113,6
Buraki cukrowe	11856,3	11531,7	12665,7	95,9	97,3	109,8
Rzepak i rzepik	1358,2	1596,4	2067,5	89,0	117,5	129,5
Warzywa	1262,3	1117,1	1272,7	106,0	88,5	113,9
Owoce	1194,0	1272,3	923,3	93,7	106,6	72,6

TABL. 6. PRZYCHÓD I ROZCHÓD ZBÓŻ PODSTAWOWYCH I ZIEMNIAKÓW^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004/05	2005/06	2006/07	2004/05	2005/06	2006/07
	zboża podstawowe			ziemniaki		
	w tysiącach ton					
Przychód	28015	26722	25698	14153	10576	9333
Produkcja	27220	24900	20454	13999	10369	8982
Import	795	724	2500	154	207	351
Zmniejszenie zapasów ^b	-	1098	2744	-	-	-
Rozchód	28015	26722	25698	14153	10576	9333
Eksport	611	1275	895	400	451	393
Zużycie krajowe	23794	25236	24803	13753	10125	8940
siew/ sadzenie	1769	1704	1711	1493	1480	1395
straty	1165	1135	950	1550	1050	781
spasanie	14003	15506	15535	4908	2013	1646
zużycie przemysłowe ^c	1141	1205	1315	862	762	517
w tym na skrobię	-	-	-	760	650	420
spożycie	5716	5686	5292	4940	4820	4601
Zwiększenie zapasów ^b	3610	211	-	-	-	-

a Łącznie z przeznaczonymi na przetwory. b Zapasy w przetwórstwie przemysłowym i w handlu; łącznie z zapasami w gospodarstwach rolnych. c Bez przemiatu zbóż.

TABL. 7. PRZYCHÓD I ROZCHÓD WARZYW I OWOCÓW^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004/05	2005/06	2006/07	2004/05	2005/06	2006/07
	warzywa			owoce		
	w tysiącach ton					
Przychód	5884	5697	5439	4405	3798	4076
Produkcja	5590	5458	5120	3511	2922	3211
Import	294	239	319	894	876	865
Rozchód	5884	5697	5439	4405	3798	4076
Eksport	566	848	706	735	488	692
Zużycie krajowe	5318	4849	4733	3670	3310	3384
straty	702	630	589	385	335	358
spasanie	71	65	56	-	-	-
spożycie	4545	4154	4088	3187	2887	2930
zużycie przemysłowe	-	-	-	98	88	96

a Łącznie z przetworami w przeliczeniu na surowiec.

TABL. 8. WARTOŚĆ PRODUKCJI SPRZEDANEJ WYROBÓW PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO^a
(ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2005	2006	2007
	w milionach złotych			w odsetkach		
Produkty spożywcze i napoje	115167,0	122668,5	137733,9	100,0	100,0	100,0
w tym:						
Owoce i warzywa przetworzone i zakonserwowane	7982,0	8684,9	9267,1	6,9	7,1	6,7
w tym:						
ziemniaki przetworzone i zakonserwowane	1227,9	1265,0	1114,6	1,1	1,0	0,8
soki owocowe i warzywne	2316,5	2471,9	2495,3	2,0	2,0	1,8
Oleje, tłuszcze zwierzęce i roślinne	3086,5	3398,8	3956,5	2,7	2,8	2,9
Produkty przemiału zbóż, skrobia i produkty skrobiowe	3866,2	4328,6	5272,1	3,4	3,5	3,8
w tym produkty przemiału zbóż	3140,3	3551,4	4417,8	2,7	2,9	3,2
Produkty spożywcze pozostałe	25173,6	26006,0	28589,8	21,9	21,2	20,8
w tym:						
pieczywo, wyroby piekarskie i ciastkarskie świeże	5355,5	5568,8	6318,6	4,7	4,5	4,6
cukier	4589,6	4215,8	4043,2	4,0	3,4	2,9
makarony, kluski i podobne produkty mączne	637,1	650,8	713,8	0,6	0,5	0,5
Napoje	21177,7	22970,9	25688,6	18,4	18,7	18,7
w tym:						
napoje alkoholowe, destylowane	5469,2	5771,4	6604,5	4,7	4,7	4,8
piwo słodowe	8476,4	9246,3	10036,2	7,4	7,5	7,5
Wyroby tytoniowe	13475,9	13882,1	15850,9	100,0	100,0	100,0

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba osób pracujących przekracza 9 osób

TABL. 9. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO^a
(pochodzenia roślinnego)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	2005	2006	2007	2005	2006	2007
					rok poprzedni = 100		
Soki owocowe i warzywne	tys. t	936,6	886,8	719,8	102,0	94,7	81,2
Warzywa zamrożone	tys. t	436,2	472,5	496,8	110,3	108,3	105,1
Konserwy warzywne	tys. t	148,0	142,0	133,3	102,9	95,9	93,9
Owoce i orzechy zamrożone.....	tys. t	328,7	377,8	339,3	92,5	114,9	89,8
Marmolada, powidła i dżemy	tys. t	155,1	236,4	249,9	135,6	152,4	105,7
Kompoty i owoce pasteryzowane ..	tys. t	15,8	19,7	18,1	139,8	124,7	91,9
Przemiał zbóż.....	tys. t	2760,9	3008,3	2746,2	103,3	109,0	91,3
w tym: pszenicy.....	tys. t	2673,1	2720,1	2471,9	108,1	101,8	90,9
żyta.....	tys. t	272,1	243,6	220,7	96,3	89,5	90,6
Mąka	tys. t	2734,8	2796,1	2640,5	107,6	102,2	94,4
Pieczywo świeże.....	tys. t	1548,7	1551,5	1523,0	101,1	100,2	98,2
Cukier (w przeliczeniu na cukier biały).....	tys. t	2032,5	1574,0	1856,2	101,7	77,7	117,9
Makaron	tys. t	142,1	146,2	155,3	105,3	102,9	106,2
Wódka czysta.....	mln l	79,0	83,3	92,8	90,9	105,4	111,4
Spirytus (alkohol etylowy)	mln l	137,1	165,5	159,8	134,1	120,7	96,6
w przeliczeniu na surowy 100 ^o	mln l	137,1	165,5	159,8	134,1	120,7	96,6
Wina gronowe	mln l	20,5	16,6	8,8	102,5	81,0	53,0
Miody pitne.....	mln l	0,4	0,5	0,5	57,1	125,0	100,0
Napoje fermentowane z wyjątkiem moszczy i miodów	mln l	255,5	250,9	236,4	84,3	98,2	94,2
Piwo otrzymywane ze słodu.....	mln hl	31,6	34,0	36,9	105,0	107,9	108,5
Napoje owocowe pitne.....	tys. t	367,2	625,6	742,6	115,0	170,4	118,7

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

TABL. 10. PODAŻ^a WYBRANYCH TOWARÓW KONSUMPCYJNYCH
(pochodzenia roślinnego)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	2005	2006	2007	2005	2006	2007
					rok poprzedni = 100		
Mąka pszenna.....	tys. t	2510	2570	2430	109,2	102,4	94,6
Kasze i grysiki	tys. t	97,5	112	115	91,1	114,9	102,7
Makaron	tys. t	163	171	187	110,1	104,9	109,4
Margaryna (z wyjątkiem płynnej) oraz mieszanki do smarowania pieczywa.....	tys. t	332	329	311	96,8	99,1	94,5
Wódki, likiery, inne napoje alkoholowe w przeliczeniu na 100%...	tys. hl	957	1019	1137	96,0	106,5	111,6
Wina i miody pitne.....	tys. hl	3285	3474	3422	81,1	105,8	98,5
Piwo otrzymywane ze słodu ^b	tys. hl	30898	33186	36011	104,1	107,4	108,5

^a Ilość wytworzonych w kraju wyrobów (dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób), pomniejszona o ich eksport i powiększona o import. ^b O zawartości od 0,5% alkoholu.

TABL. 11. **IMPORT I EKSPORT PRODUKTÓW POCHODZENIA ROŚLINNEGO**
według sekcji i działów nomenklatury CN

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2005	2006	2007
	ceny bieżące			ceny stałe		
	w tysiącach zł			rok poprzedni = 100		
IMPORT						
Razem	6757806	7681881	9797742	102,4	110,0	119,8
w tym:						
Drzewa i inne rośliny; bulwy, korzenie; cięte kwiaty i ozdobne						
liście	572184	604393	716649	106,5	96,4	121,5
Warzywa	848979	1029758	1412573	117,5	118,3	124,2
Owoce i orzechy jadalne	2776728	2975111	3542645	108,1	104,5	116,1
Kawa, herbata i przyprawy	897208	932828	904420	95,3	95,5	90,2
Zboża	453303	750969	1660559	67,8	163,3	196,9
Produkty przemysłu młynarskiego; słód, skrobia	395013	452458	598093	113,2	117,9	112,8
Nasiona i owoce oleiste; ziarna, nasiona i owoce różne; rośliny przemysłowe i lecznicze; słoma i pasza	619151	720462	739207	109,7	118,3	94,9
EKSPORT						
Razem	5766215	6015000	7383062	119,6	93,8	104,2
w tym:						
Drzewa i inne rośliny; bulwy, korzenie; cięte kwiaty i ozdobne						
liście	293313	271692	319601	97,4	98,6	113,7
Warzywa	2014203	2170899	2577263	109,4	100,2	112,7
Owoce i orzechy jadalne	1864001	1998206	2396645	113,1	92,3	94,5
Kawa, herbata i przyprawy	309918	322171	391151	128,0	92,9	104,1
Zboża	615609	602322	541308	492,9	78,9	58,0
Produkty przemysłu młynarskiego; słód, skrobia	223846	218424	283337	107,0	89,0	98,7
Nasiona i owoce oleiste; ziarna, nasiona i owoce różne; rośliny przemysłowe i lecznicze; słoma i pasza	418411	399696	829871	83,5	91,8	173,4

TABL. 12. **IMPORT I EKSPORT WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW ROLNO-SPOŻYWCZYCH**
(pochodzenia roślinnego) według nomenklatury CN

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2005	2006	2007
	w tysiącach ton			rok poprzedni = 100		
IMPORT						
Pszenica i meslin	249,7	615,4	1204,9	101,1	246,5	195,8
Jęczmień	85,3	101,2	314,0	44,5	118,6	310,4
Kukurydza (ziarno)	21,2	229,9	619,6	8,1	1081,8	269,6
Oleje roślinne niemodyfikowane						
chemicznie	289,0	429,5	381,5	109,1	148,6	88,8
Warzywa świeże lub schłodzone	180,1	250,6	304,3	93,4	139,2	121,4
Owoce świeże lub suszone	1021,9	1006,5	1236,4	102,2	98,5	122,8
w tym: owoce cytrusowe świeże lub suszone	368,8	382,0	435,1	101,1	103,6	113,9
banany świeże lub suszone	240,3	233,1	234,1	93,7	97,0	100,4
Kawa palona i nie palona i jej substytuty	120,9	104,0	85,3	101,3	86,1	82,0
Ziarno kakaowe	20,7	21,8	17,7	98,6	105,5	80,8
Herbata	31,1	27,2	28,6	98,4	87,5	105,0
EKSPORT						
Ziemniaki świeże lub schłodzone	24,6	12,8	23,4	38,7	52,1	182,8
Warzywa świeże lub schłodzone	573,5	499,2	554,4	130,5	87,0	111,1
Warzywa zamrożone	342,8	325,3	329,2	108,9	94,9	101,2
Owoce świeże lub suszone	631,7	581,9	640,1	100,7	92,1	110,0
Owoce zamrożone	268,4	287,6	273,7	114,5	107,2	95,2
Przetwory z warzyw, owoców, orzechów	204,0	212,0	212,8	116,4	103,9	100,4
Warzywa, orzechy i owoce konserwowane cukrem	416,0	462,0	256,1	119,6	111,1	55,4

TABL. 13. **SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW KONSUMPCYJNYCH**
(pochodzenia roślinnego) NA 1 MIESZKAŃCA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2005	2006	2007
				rok poprzedni = 100		
Ziarno 4 zbóż ^a w przeliczeniu na przetwory w kg	119	117	114	100,0	98,3	97,4
Ziemniaki ^a w kg	126	121	121	97,7	96,0	100,0
Warzywa w kg	110	109	115	99,1	99,1	105,5
Owoce w kg	54,1	54,4	41,0	98,4	100,6	75,4
Cukier w kg	40,1	35,3	39,3	106,6	88,0	111,3
Wódki, likiery, inne napoje alkoholowe w przeliczeniu na 100% w l	2,5	2,7	3,0	100,0	108,0	111,1
Wina i miody pitne w l	8,6	9,1	8,9	81,1	105,8	97,8
Piwo otrzymywane ze słodu ^b w l	80,7	90,8	93,4	104,1	112,5	102,9
Papierosy z tytoniu w szt	1974	1997	1885	102,4	101,2	94,4

a Dane dotyczą lat gospodarczych. b O zawartości od 0,5% alkoholu.

TABL. 14. GLOBALNA I TOWAROWA PRODUKCJA ZWIERZĘCA (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2005	2006	2007
	w milionach złotych			w odsetkach		
PRODUKCJA GLOBALNA						
Produkcja zwierzęca	32556,7	32391,6	36416,3	100,0	100,0	100,0
w tym:						
Żywiec rzeźny ^a	17481,3	17733,9	19091,8	53,7	54,7	52,4
w tym:						
bydło (bez cieląt)	2349,2	2796,8	2796,6	7,2	8,6	7,7
cielęta	496,3	553,3	509,2	1,5	1,7	1,4
trzoda chlewna	9711,4	9877,1	9629,6	29,8	30,5	26,4
drób	4660,4	4252,8	5904,0	14,3	13,1	16,2
Mleko krowie.....	10821,3	10916,9	12803,7	33,2	33,7	35,2
Jaja kurze	2637,1	2889,2	3006,3	8,1	8,9	8,3
PRODUKCJA TOWAROWA						
Produkcja zwierzęca	26301,4	26656,9	29781,5	100,0	100,0	100,0
w tym:						
Żywiec rzeźny ^a	15606,3	15941,1	17264,7	59,3	59,8	58,0
w tym:						
bydło (bez cieląt)	2185,8	2630,0	2627,5	8,3	9,9	8,8
cielęta	372,5	435,6	410,5	1,4	1,6	1,4
trzoda chlewna.....	8340,4	8580,7	8364,4	31,7	32,2	28,1
drób	4472,5	4063,1	5635,9	17,0	15,2	18,9
Mleko krowie.....	8475,3	8304,2	9983,5	32,2	31,2	33,5
Jaja kurze	1986,8	2175,5	2322,8	7,6	8,2	7,8

a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

TABL. 15. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW (pochodzenia zwierzęcego)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2005	2006	2007
				rok poprzedni = 100		
Żywiec rzeźny w tys. szt:						
w tym:						
bydło (bez cieląt).....	1149	1325	1336	91,6	115,3	100,8
cielęta	736	805	736	76,6	109,4	91,5
trzoda chlewna	22737	24681	24678	97,9	108,5	100,0
owce	167	184	177	95,4	109,7	96,6
konie	67	64	62	95,9	95,1	97,1
Produkcja żywca rzeźnego w tys. t:						
w wadze żywej.....	4699	5054	5179	102,9	107,6	102,5
w tym:						
bydło (bez cieląt)	599	690	704	98,0	115,3	102,0
cielęta.....	61	61	60	104,8	98,9	99,4
trzoda chlewna	2540	2776	2776	100,1	109,3	100,0
drób	1452	1482	1594	111,0	102,1	107,5
w przeliczeniu na mięso w wbc (łącznie z tłuszczami i	3565	3861	3936	103,0	108,3	101,9
Mleko krowie w mln l	11575	11633	11744	100,9	100,5	100,9
Jaja kurze w mln szt	9640	9662	9834	104,2	100,2	101,8
Miód w tys. t	10,0	13,5	15,0	83,3	136,1	110,4

TABL. 16. PRZECIĘTNE CENY WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ZWIERZĘCYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2005	2006	2007
	w złotych			rok poprzedni = 100		

CENY SKUPU

Żywiec rzeźny - za 1 kg :						
bydło (bez cieląt).....	4,05	4,04	3,94	119,5	99,8	97,5
cielęta	9,77	10,21	8,59	125,9	104,5	84,1
trzoda chlewna.....	3,82	3,56	3,46	91,4	93,2	97,2
owce	6,83	6,35	6,09	92,4	93,0	95,9
konie	6,04	6,15	6,14	102,4	101,8	99,8
drób	3,14	2,76	3,52	96,0	87,9	127,5
w tym:						
kury	0,80	1,34	x	x	167,5
kurczaki	2,50	3,17	x	x	126,8
kaczki	3,92	4,43	x	x	113,0
gęsi	5,14	6,40	x	x	124,5
indyki	3,64	4,66	x	x	128,0
Mleko krowie - za 1 hl	92,88	93,88	107,12	106,3	101,1	114,1
Jaja kurze - za 1 szt	0,18	0,20	0,19	94,7	111,1	95,0

CENY TARGOWISKOWE

Żywiec rzeźny - za 1 kg :						
bydło (bez cieląt) ^a	4,13	4,26	4,31	130,7	103,1	101,2
cielęta	7,12	8,43	8,40	114,3	118,4	99,6
trzoda chlewna	3,91	3,61	3,59	96,5	92,3	99,4
Kura żywa wagi 1,5-2 kg - za 1 szt	11,56	12,34	12,89	105,1	106,7	104,5
Mleko krowie - za 1 hl	131,00	133,00	142,00	104,0	101,5	106,8
Jaja kurze - za 1 szt	0,37	0,38	0,40	94,9	102,7	105,3

a Średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

TABL. 17. SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ZWIERZĘCYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2005	2006	2007
				rok poprzedni = 100		
Żywiec rzeźny ^a w tys. t	3782,9	4091,2	4174,8	104,9	108,2	102,0
w tym:						
bydło (bez cieląt).....	490,2	606,9	605,4	105,2	123,8	99,8
cielęta	16,1	16,8	16,3	83,4	104,3	96,9
trzoda chlewna	1944,4	2178,6	2229,0	103,2	112,0	102,3
drób.....	1309,3	1268,8	1305,3	108,2	96,9	102,9
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b	2712,9	2928,7	2990,5	104,9	108,0	102,1
Mleko krowie w mln l	8583,8	8419,3	8379,9	110,5	98,1	99,5
Jaja kurze konsumpcyjne w mln szt	1238,5	792,8	1037,1	202,7	64,0	130,8

a W wadze żywej. b Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej.

TABL. 18. PRODUKCJA, IMPORT, EKSPORT I SPOŻYCIE MIĘSA, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2005	2006	2007
	w tysiącach ton			na 1 mieszkańca w kilogramach		

W WADZE ŻYWEJ

Produkcja żywca rzeźnego.....	4699	5054	5179	123,1	132,5	135,9
bydło	599	690	704	15,7	18,1	18,5
cielęta	61	61	60	1,6	1,6	1,6
trzoda chlewna	2540	2776	2776	66,6	72,8	72,8
owce	5,1	5,2	5,1	0,1	0,1	0,2
konie	34	33	31	0,9	0,9	0,8
drób.....	1452	1482	1594	38,0	38,9	41,8
kozy i króliki	7,7	6,2	8,6	0,2	0,1	0,2

W WADZE POUBOJOWEJ CIEPŁEJ

Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	3565	3861	3936	93,4	101,3	103,3
mięso i tłuszcze	3386	3667	3737	88,7	96,2	98,1
wołowe	313	363	369	8,2	9,5	9,7
cielęce	37	37	36	1,0	0,9	1,0
wieprzowe	1981	2165	2165	51,9	56,8	56,8
baranie	2,3	2,3	2,3	0,1	0,1	0,1
końskie	19	19	17	0,5	0,5	0,4
drobiowe	1017	1037	1116	26,6	27,2	29,3
kozie i królicze ^a	17	44	32	0,4	1,2	0,8
podroby	179	194	199	4,7	5,1	5,2

a łącznie z dziczyzną.

TABL. 18. PRODUKCJA, IMPORT, EKSPORT I SPOŻYCIE MIĘSA, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2005	2006	2007
	w tysiącach ton			na 1 mieszkańca w kilogramach		
Import żywych zwierząt w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami).....	27	28	38	0,7	0,7	1,0
Eksport żywych zwierząt w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami).....	72	97	60	1,9	2,5	1,6
Niezbilansowane różnice wagi ^b	-30	-30	14	-0,8	-0,8	0,4
Produkcja (mięsa, tłuszczów i podrobów).....	3490	3762	3900	91,4	98,7	102,3
mięso i tłuszcze	3316	3575	3704	86,9	93,8	97,2
podroby	174	187	196	4,5	4,9	5,1

UBYTKI WAGI W UBOJU NA SKUTEK SCHŁODZENIA

Ubytki	47	45	53	1,3	1,2	1,4
--------------	----	----	----	-----	-----	-----

W WADZE SCHŁODZONEJ

Produkcja:	3443	3717	3847	90,1	97,5	100,9
mięso	2927	3170	3290	76,6	83,2	86,3
wołowe	275	338	331	7,2	8,9	8,7
cielęce	16	11	20	0,4	0,3	0,5
wieprzowe	1596	1712	1778	41,8	44,9	46,7
baranie	1,2	1,3	1,5	0,0	0,0	0,0
końskie	10	11	11	0,3	0,3	0,3
drobiowe	1013	1051	1128	26,5	27,6	29,6
kozy i królicze ^a	16	46	20	0,4	1,2	0,5
podroby	173	186	195	4,5	4,9	5,1
tłuszcze	343	361	362	9,0	9,4	9,5
Uzysk tłuszczów poubojowych	10	10	11	0,3	0,3	0,3
Ubytki w uboju i przetwórstwie	139	158	168	3,6	4,2	4,4
Import ^c	300	276	379	7,9	7,2	10,0
Eksport ^c	668	806	834	17,5	21,1	21,9
Zmniejszenie (+) lub zwiększenie (-) zapasów i rezerw.....	24	27	-29	0,6	0,7	-0,8
Spożycie (mięsa, podrobów i tłuszczów) mięso i podroby ^d	2970	3066	3206	77,8	80,4	84,1
mięso	2719	2833	2957	71,2	74,3	77,6
mięso	2553	2668	2773	66,8	70,0	72,8
wołowe	150	171	154	3,9	4,5	4,0
wieprzowe	1489	1578	1661	39,0	41,4	43,6
drobiowe	893	904	914	23,4	23,7	24,0
pozostałe	21	15	44	0,5	0,4	1,2
podroby	166	165	184	4,4	4,3	4,8
tłuszcze z uboju	251	233	249	6,6	6,1	6,5

a łącznie z dziczyzną. b Różnice wagi między produkcją żywca w przeliczeniu na mięso a produkcją mięsa, tłuszczów i podrobów uzyskanych z uboju; łącznie z ubytkami wagi w obrocie. c Mięso surowe, podroby i tłuszcze oraz przetwory w przeliczeniu na mięso. d łącznie z mięsem i podrobami przeznaczonymi na przetwory.

TABL. 19. PRZYCHÓD I ROZCHÓD MLEKA^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007
	w milionach litrów		
Przychód	11898	11986	12332
Produkcja	11575	11633	11744
Import	295	353	588
Zmniejszenie zapasów ^b	28	-	-
Rozchód	11898	11986	12332
Eksport	2484	2248	2546
Zużycie krajowe	9414	9692	9623
straty	21	21	24
spasanie	550	650	550
spożycie	8843	9021	9049
Zwiększenie zapasów ^b	-	46	163

a Łącznie z przeznaczonymi na przetwory. b Zapasy w przetwórstwie przemysłowym i w handlu.

TABL. 20. WARTOŚĆ PRODUKCJI SPRZEDANEJ WYROBÓW PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO^a
(ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2005	2006	2007
	w milionach złotych			w odsetkach		
Produkty spożywcze i napoje	115167	122668,5	137733,9	100,0	100,0	100,0
w tym:						
Mięso i produkty mięsne	28378,5	30060,9	33261,2	24,6	24,5	24,1
w tym :						
mięso świeże i konserwowane (bez drobiowego) oraz produkty uboczne uboju	10250,9	11707,7	12494,9	8,9	9,5	9,1
mięso pozostałe (w tym drobiowe i królicze) świeże i konserwowane oraz produkty uboczne uboju	6117,3	5959,3	7467,3	5,3	4,9	5,4
produkty mięsne w tym drobiowe i królicze.....	12010,2	12393,9	13299,0	10,4	10,1	9,7
Produkty mleczarskie	16431,9	16774,3	19579,5	14,3	13,7	14,0
w tym:						
przetwory mleczne	15539,6	15801,1	18525,4	13,5	12,9	13,5
w tym:						
mleko płynne przetworzone	2705,4	2767,3	3273,9	2,3	2,2	2,4
śmietana o zawartości tłuszczu większej niż 6% masy, niezagęszczona i niesłodzona.....	1546,5	1543,6	1802,1	1,3	1,3	1,3
mleko i śmietana w postaci stałej.....	1502,9	1309,6	1684,5	1,3	1,1	1,2
masło oraz inne tłuszcze otrzymywane z mleka.....	1762,9	1551,8	1836,0	1,5	1,3	1,3
sery i twarogi.....	5565,6	5906,7	6642,9	4,8	4,8	4,8
mleko i śmietana zagęszczone, słodzone lub nie, inne niż w stanie stałym.....	201,7	213,1	245,5	0,2	0,2	0,2
Ryby i produkty rybne przetworzone i zakonserwowane.....	3281,7	3886,5	3939,0	2,8	3,2	2,9

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób

TABL. 21. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO^a
(pochodzenia zwierzęcego)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	2005	2006	2007	2005	2006	2007
					rok poprzedni = 100		
Produkty uboju wliczane do wydajności poubojowej ^b							
bydła i cieląt	tys.t	185,6	222,3	227,5	114,2	119,8	102,3
trzody chlewnej	tys.t	1031	1185,9	1221,4	101,4	115,0	103,0
Tłuszcze zwierzęce							
topione jadalne.....	tys.t	63,5	62,5	74,6	104,4	98,3	119,4
Mięso drobiowe.....	tys.t	1237,2	1304,6	1354,2	119,5	105,4	103,8
Przetwory mięsne:							
szynki i łopatki							
konserwowe	tys. t	15,6	19,0	20,2	104,7	132,1	106,3
wędliny ^c	tys. t	755,8	826,3	845,4	88,3	108,7	102,3
Konserwy z ryb	tys. t	42,6	36,6	37,5	82,7	85,9	102,5
Prezerwy z ryb	tys. t	2,3	2,9	2,2	37,1	126,1	75,9
Mleko spożywcze							
normalizowane.....	mln l	1593,9	1510,7	1555,7	121,6	94,8	103,0
Śmietana normalizowana..	mln l	260,5	288,1	304,1	112,8	110,6	105,6
Mleko i śmietana							
w postaci stałej.....	tys. t	193,4	163,6	170,3	109,6	84,6	104,1
Masło ^d	tys. t	179,5	173,3	181,9	101,3	96,5	105,0
Sery podpuszczkowe							
dojrzewające	tys. t	239,0	257,3	252,6	109,2	107,7	98,2
Ser świeży							
niedojrzewający i twaróg	tys. t	295,2	302,4	329,6	101,7	102,4	109,0

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Obejmują mięso, tłuszcze, podroby oraz części niejadalne (odpadki); w wadze poubojowej ciepłej. ^c Bez końskich, drobiowych, z dziczyzny i królików. ^d Łącznie z innymi tłuszczami otrzymywanymi z mleka.

TABL. 22. PODAŻ^a WYBRANYCH TOWARÓW KONSUMPCYJNYCH (pochodzenia zwierzęcego)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2005	2006	2007
	w tysiącach ton			rok poprzedni = 100		
	Przetwory mięsne i podrobowe ze zwierząt rzeźnych ^b	984	1049	1084	107,9	106,6
w tym wędliny ^c	729	794	816	88,4	108,9	102,8
Mięso drobiowe	1129	1173	1174	113,6	103,9	100,1
Konserwy, wędliny, wyroby wędliniarskie drobiowe	176	148	164	113,5	84,1	110,8
Tłuszcze zwierzęce topione jadalne	70,1	64,2	70,7	102,2	91,6	110,1
Konserwy i prezerwy z ryb	13,3	5,5	6,8	52,2	41,4	123,6
Masło oraz inne tłuszcze otrzymywane z mleka	146	154	156	95,4	105,5	101,3
Sery i twarogi	515	543	564	100,4	105,4	103,9
w tym sery podpuszczkowe dojrzewające	186	197	211	107,5	105,9	107,1

a Ilość wytworzonych w kraju wyrobów (dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób), pomniejszona o ich eksport i powiększona o import. b Obejmują: konserwy, wędliny, wyroby wędliniarskie i pozostałe przetwory. c Bez końskich, wątrobianych, z dziczyny i królików.

TABL. 23. IMPORT I EKSPORT ZWIERZĄT ŻYWYCH I PRODUKTÓW POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO według sekcji i działów nomenklatury CN

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2005	2006	2007
	ceny bieżące			ceny stałe		
	w tysiącach złotych			rok poprzedni = 100		
IMPORT						
Razem	4960945	5507892	6600958	126,9	110,2	126,1
w tym:						
Zwierzęta żywe	398977	341093	449435	146,6	80,4	126,0
Mięso i podroby jadalne	1508880	1517005	2046583	146,1	97,7	147,4
Ryby i inne bezkręgowce wodne	1954448	2351474	2454858	121,8	119,9	115,0
Produkty mleczarskie, jaja ptasie, miód naturalny, jadalne produkty pochodzenia zwierzęcego	484105	643940	1065093	158,4	137,1	164,1
EKSPORT						
Razem	10708904	12277640	13525959	129,8	114,1	104,1
w tym:						
Zwierzęta żywe	1171194	1353404	993955	86,5	110,2	81,2
Mięso i podroby jadalne	4083162	4989344	5555521	140,6	122,8	111,4
Ryby i inne bezkręgowce wodne	1357353	1738091	1823402	117,7	122,1	103,6
Produkty mleczarskie, jaja ptasie, miód naturalny, jadalne produkty pochodzenia zwierzęcego	3658649	3681875	4679786	141,7	101,3	101,8

**TABL. 24. IMPORT I EKSPORT WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW ROLNO - SPOŻYWCZYCH
(pochodzenia zwierzęcego) według nomenklatury CN**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2005	2006	2007
	w tysiącach ton			rok poprzedni = 100		
IMPORT						
Bydło żywe ^a	52,4	26,9	22,5	363,9	51,3	83,6
Drób żywy ^a	42676,4	43418	52371,3	154,2	101,7	120,6
Mięso (bez drobiu) świeże, schłodzone i zamrożone	175,9	170,3	249,3	178,9	96,8	146,4
Mięso i jadalne podroby z drobiu świeże, schłodzone i zamrożone	69,1	69,1	57,8	85,9	100	83,7
Ryby świeże, schłodzone i zamrożone	114,6	132,0	138,7	118,1	115,2	105,1
Filety i inne mięso z ryb świeże, schłodzone i zamrożone	135,0	156,2	174,5	105,2	115,7	111,7
Sery i twarogi	14,8	18,7	26,8	174,1	126,2	143,4
EKSPORT						
Konie, osły, muły, osłomuły żywe ^a	36,3	33,8	25,1	84,2	92,1	74,4
Bydło żywe ^a	728,5	739,3	537,7	79,9	101,5	72,7
Owce i kozy żywe ^a	114,0	114,4	108,0	111,3	100,4	94,4
Mięso (bez drobiu) świeże, schłodzone i zamrożone	294,0	405,7	396,9	128,3	138	97,8
Mięso i jadalne podroby z drobiu świeże, schłodzone i zamrożone	174,1	206,5	233,5	152,2	118,6	113,1
Przetwory mięsne	54,0	73,4	94,9	125,3	135,9	129,3
Mleko i śmietana	358,0	354,3	270,7	196,9	99	76,4
Sery i twarogi	104,5	120,6	131,5	129,3	115,5	109,0

a W tys. szt.

**TABL. 25. SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW KONSUMPCYJNYCH
(pochodzenia zwierzęcego) NA 1 MIESZKAŃCA**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2005	2006	2007
				rok poprzedni = 100		
Mięso i podroby ^a w kg	71,2	74,3	77,6	99,2	104,4	104,4
w tym mięso	66,8	70	72,7	99,3	104,8	103,9
Tłuszcze jadalne zwierzęce w kg	6,6	6,1	6,5	100,0	92,4	106,6
Masło w kg	4,2	4,3	4,2	95,5	102,4	97,7
Mleko krowie ^b w l	173	176	179	99,4	101,7	101,7
Jaja kurze w szt	215	214	207	101,9	99,5	96,7

a Łącznie z mięsem i podrobami przeznaczonymi na przetwory. b Łącznie z mlekiem przeznaczonym na przetwory; bez mleka przerobionego na masło.

TABL. 26. **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW**
(ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2005	2006	2007
	w milionach złotych			w odsetkach		
OGÓŁEM	433255,4	464510,6	515654,6	100,0	100,0	100,0
W punktach sprzedaży detalicznej ^a	416159,5	446247,4	496180,6	96,1	96,1	96,2
Towary konsumpcyjne	343882,7	365044,4	398111,1	79,4	78,6	77,2
żywność i napoje bezalkoholowe	125553,2	128074,1	136783,1	29,0	27,6	26,5
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe.....	38839,3	39932,2	43605,9	9,0	8,6	8,5
towary nieżywnościowe ^b	179490,2	197038,1	217722,1	41,4	42,4	42,2
Towary niekonsumpcyjne	72276,8	81203,1	98069,5	16,7	17,5	19,0
W placówkach gastronomicznych	17095,9	18263,2	19474,0	3,9	3,9	3,8

a Łącznie ze sprzedażą dokonywaną w hurtowniach i u producentów. b Bez wyrobów tytoniowych.

TABL. 27. **OBROTY HANDLU ZAGRANICZNEGO WYROBAMI PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO**
I PRODUKTAMI ROLNICTWA (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2005	2006	2007
	w milionach złotych			w odsetkach		
IMPORT						
OGÓŁEM	328192,0	394030,0	456828,4	100,0	100,0	100,0
w tym:						
Przetwory spożywcze	9338,8	10763,6	12746,7	2,8	2,7	2,8
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	4960,9	5507,9	6601,0	1,5	1,4	1,4
Produkty pochodzenia roślinnego	6757,8	7681,9	9797,7	2,1	2	2,1
Tłuszcze i oleje.....	1095,8	1379,8	1473,3	0,3	0,4	0,3
EKSPORT						
OGÓŁEM	288780,8	343779,0	386555,6	100,0	100,0	100,0
w tym:						
Przetwory spożywcze	12036,6	14586,8	16433,3	4,2	4,2	4,3
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	10708,9	12277,6	13526,0	3,7	3,6	3,5
Produkty pochodzenia roślinnego	5766,2	6015,0	7383,1	2,0	1,7	1,9
Tłuszcze i oleje.....	403,1	666,5	935,4	0,1	0,2	0,2
SALDO OBROTÓW						
OGÓŁEM	-39411,2	-50251,0	-70272,8	x	x	x
w tym:						
Przetwory spożywcze	2697,8	3823,2	3686,6	x	x	x
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	5748,0	6769,7	6925,0	x	x	x
Produkty pochodzenia roślinnego	-991,6	-1666,9	-2414,6	x	x	x
Tłuszcze i oleje	-692,7	-713,3	-537,9	x	x	x

**TABL. 28. IMPORT I EKSPORT TŁUSZCZÓW, OLEJÓW I PRZETWORÓW SPOŻYWCZYCH
według sekcji i działów nomenklatury CN**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2005	2006	
	ceny bieżące			ceny stałe		
	w tysiącach złotych			rok poprzedni = 100		
IMPORT						
Tłuszcze i oleje	1095808	1379776	1473322	110,8	127,4	93,0
Przetwory spożywcze	9338786	10763587	12746719	128,8	116,9	114,2
w tym:						
Cukry i wyroby cukiernicze	526661	695663	770736	131,1	121,2	105,2
Kakao i przetwory	1161803	1396048	1495365	121,5	123,3	106,6
Przetwory ze zbóż, mąki, skrobi lub mleka; pieczywo cukiernicze	760524	940834	1136975	125,9	128,9	121,3
Przetwory z warzyw, owoców, orzechów lub innych części roślin	1099131	1234043	1569706	153,3	104,3	112,2
Napoje bezalkoholowe, alkoholowe i ocet	920666	1121464	1618907	122,9	120,5	138,6
Tytoń i przetworzone namiastki tytoniu	806300	959156	1145419	142,8	120,9	116,5
Przetwory z mięsa, ryb lub skorupiaków, mięczaków i innych bezkęgowców wodnych	295304	314203	423549	126,4	104,5	133,2
EKSPORT						
Tłuszcze i oleje	403103	666514	935440	252,2	146,3	139,3
Przetwory spożywcze	12036632	14586751	16433276	120,9	120,1	105,3
w tym:						
Cukry i wyroby cukiernicze	1318889	1530503	1272865	107,8	104,8	75,4
Kakao i przetwory	1186754	1443069	1580917	111,2	119,0	103,8
Przetwory ze zbóż, mąki, skrobi lub mleka; pieczywo cukiernicze	1824646	2099861	2582063	130,6	117,7	117,1
Przetwory z warzyw, owoców orzechów lub innych części roślin	2205724	2689105	2785440	107,6	114,1	86,6
Napoje bezalkoholowe, alkoholowe i ocet	1041537	1177081	1160800	135,4	107,9	98,5
Tytoń i przetworzone namiastki tytoniu	863198	1436951	2082667	174,5	155,5	140,1
Przetwory z mięsa, ryb lub skorupiaków, mięczaków i innych bezkęgowców wodnych	1167357	1429371	1727091	105,8	125,4	122,5

TABL. 29. **IMPORT I EKSPORT ŻYWNOŚCI I ZWIERZĄT ŻYWYCH WEDŁUG GRUP KRAJÓW**
według sekcji SITC (ceny bieżące)

KRAJE	2006	2007	2006	2007	2006	2007
	Import		Eksport		Saldo	
W TYSIĄCACH ZŁOTYCH						
OGÓLEM	19704603,6	24169666,7	2497718,0	32490790,9	-4407563	8321124,2
EUROPA ŚRODKOWO- WSCHODNIA	623359,3	565099,5	120833,6	3072516,9	-502525,7	2507417,4
Albania	6,0	73,7	3934,8	4867,5	3928,7	4793,8
Białoruś	36725,2	60992,7	2420,8	255873,6	-34304,4	194880,9
Bułgaria	48317,2	-	9647,7	-	-38669,4	-
Chorwacja	124802,1	40156,9	8521,6	226343,9	-116280,5	186187,0
Mołdowa	5784,4	21824,3	63,3	67221,3	-5721,1	45396,9
Rosja	175328,5	176523,6	53818,1	1643516,3	-121510,3	1466992,7
Rumunia	28938,1	-	17184,7	-	-11753,4	-
Ukraina	203457,8	265528,3	25242,5	874694,3	-178215,2	609166,0
UNIA EUROPEJSKA	12243716,3	16216715,8	1655663,2	26368018,4	-10588053,1	10151302,6
Austria	211081,6	242408,6	9268,6	744397,6	-201813,0	501989,0
Belgia	330702,9	432401,0	14790,1	637541,4	-315912,8	205140,4
Bułgaria	-	51159,3	-	176059,0	-	124899,7
Cypr	10760,4	12886,8	4446,5	24318,9	-6313,9	11432,1
Dania	1024398,1	1273165,8	20931,5	840666,2	-1003466,6	-432499,6
Estonia	15450,5	23459,3	20557,1	239060,2	5106,6	215600,9
Finlandia	37263,2	58468,3	32661,5	134892,8	-4601,7	76424,5
Francja	746332,5	940916,0	94871,3	1288826,4	-651461,2	347910,5
Grecja	291274,1	283294,3	12428,3	187205,9	-278845,8	-96088,4
Hiszpania	1366320,7	1722899,1	46462,1	628530,1	-1319858,7	-1094369,0
Irlandia	134771,1	166292,4	13673,5	259371,5	-121097,6	93079,2
Litwa	172019,9	332557,4	71726,8	1161855,8	-100293,1	829298,3
Luksemburg	3534,1	4116,0	1315,0	13437,3	-2219,1	9321,3
Łotwa	22809,2	37392,4	35528,3	429604,1	12719,1	392211,8
Malta	45,8	193,5	3931,2	13938,5	3885,4	13745,0
Niderlandy	1409244,2	1707797,8	36587,0	1967624,6	-1372657,1	259826,8
Niemcy	3241536,5	4660430,6	189391,2	8130984,8	-3052145,2	3470554,2
Portugalia	17815,7	42446,0	5275,4	62827,8	-12540,2	20381,8
Republika Czeska	890641,9	1092152,2	232980,6	2117683,0	-657661,4	1025530,8
Rumunia	-	29027,0	-	527027,2	-	498000,2
Słowacja	381789,9	468172,7	76610,9	825332,4	-305179,0	357159,6
Słowenia	11678,8	15840,2	55316,4	112885,6	43637,6	97045,4
Szwecja	144536,7	179502,6	15318,4	490235,1	-129218,3	310732,6
Węgry	479453,4	719739,4	323797,8	1100909,2	-155655,6	381169,7
Wielka Brytania	346829,8	519559,6	192049,1	2583120,6	-154780,7	2063561,0
Włochy	934271,1	1181767,9	145744,6	1669682,5	-788526,5	487914,6
Niewyszczególiony kraj UE	19154,2	18669,6	0,0	0,0	-19154,2	-18669,6
EFTA	1145816,0	1155289,8	8302,6	332022,8	-1137513,4	-823266,9
Islandia	100168,2	85631,6	841,6	25388,5	-99326,6	-60243,1
Liechtenstein	686,6	1297,8	0,0	672,3	-686,6	-625,5
Norwegia	956140,8	941544,9	1779,4	146362,5	-954361,4	-795182,4
Szwajcaria	88820,4	126815,5	5681,6	159599,6	-83138,8	32784,1
POZOSTAŁE	5691712,0	6232561,6	712918,7	2718232,8	-4978793,3	-3514328,9

TABL. 30. **IMPORT I EKSPORT NAPOJÓW I TYTONIU WEDŁUG GRUP KRAJÓW**
według sekcji SITC (ceny bieżące)

KRAJE	2006	2007	2006	2007	2006	2007
	Import		Eksport		Saldo	
W TYSIĄCACH ZŁOTYCH						
OGÓLEM	2011401,7	2617993,1	2497718,0	3221468,5	486316,3	603475,4
EUROPA ŚRODKOWO- WSCHODNIA.....	120116,8	29573,2	120833,6	93081,4	716,8	63508,2
Albania	0,0	377,2	3934,8	20170,6	3934,8	19793,4
Białoruś	170,3	147,3	2420,8	1242,2	2250,5	1094,9
Bułgaria	88951,4	-	9647,7	-	-79303,7	-
Chorwacja	510,9	327,6	8521,6	9431,7	8010,7	9104,1
Moldowa	13020,6	16868,5	63,3	4,7	-12957,3	-16863,7
Rosja	1234,4	1718,0	53818,1	49419,6	52583,7	47701,6
Rumunia	10956,1	-	17184,7	-	6228,6	-
Ukraina	5273,1	10134,6	25242,5	12812,5	19969,4	2677,9
UNIA EUROPEJSKA.....	1241856,0	1699855,2	1655663,2	2381438,9	413807,2	681583,8
Austria	81187,6	92516,8	9268,6	22199,4	-71919,0	-70317,5
Belgia	5332,1	4723,5	14790,1	44311,8	9458,0	39588,2
Bułgaria	-	95780,9	-	54486,1	-	-41294,9
Cypr	218,9	248,2	4446,5	7234,9	4227,6	6986,6
Dania	13545,4	32189,4	20931,5	41769,0	7386,1	9579,6
Estonia	1,5	0,0	20557,1	24291,0	20555,6	24291,0
Finlandia	64195,9	97135,5	32661,5	42088,4	-31534,4	-55047,1
Francja	147096,7	189592,9	94871,3	231151,9	-52225,3	41559,1
Grecja	58131,1	98038,2	12428,3	86782,8	-45702,9	-11255,4
Hiszpania	102544,2	105160,1	46462,1	11468,4	-56082,2	-93691,7
Irlandia	14529,1	27657,7	13673,5	17530,5	-855,5	-10127,2
Litwa	6367,6	19342,6	71726,8	86086,4	65359,1	66743,8
Luksemburg	118,4	9,4	1315,0	3488,2	1196,6	3478,8
Łotwa	5795,6	8743,9	35528,3	39401,7	29732,7	30657,8
Malta	0,0	0,0	3931,2	7894,8	3931,2	7894,8
Niderlandy	109610,7	94927,0	36587,0	127854,4	-73023,7	32927,4
Niemcy	208094,9	264645,2	189391,2	221423,7	-18703,7	-43221,6
Portugalia	9260,7	16463,2	5275,4	3066,6	-3985,3	-13396,5
Republika Czeska	101945,3	145330,9	232980,6	267521,1	131035,3	122190,2
Rumunia	-	7113,9	-	54851,9	-	477380
Słowacja	8452,1	6741,9	76610,9	97169,3	68158,8	90427,4
Słowenia	674,9	551,8	55316,4	78180,7	54641,5	77628,9
Szwecja	29416,1	35887,0	15318,4	23327,1	-14097,7	-12559,9
Węgry	41830,0	54611,0	323797,8	328551,6	281967,8	273940,6
Wielka Brytania	81466,0	93372,0	192049,1	218787,7	110583,2	125415,7
Włochy	152041,1	209072,1	145744,6	240519,6	-6296,5	31447,5
Niewyszczególniony kraj UE ..	-	-	-	-	-	-
EFTA.....	4501,3	3132,3	8302,6	13449,3	3801,3	10317,0
Islandia	0,0	0,0	841,6	3482,7	841,6	3482,7
Liechtenstein	-	-	-	-	-	-
Norwegia	27,6	8,5	1779,4	4569,5	1751,8	4561,0
Szwajcaria	4473,7	3123,8	5681,6	5397,0	1207,9	2273,3
POZOSTAŁE	644927,7	885432,4	712918,7	733498,9	67991,0	-151933,6